

Україна у Світовому дослідженні цінностей (WVS-7)

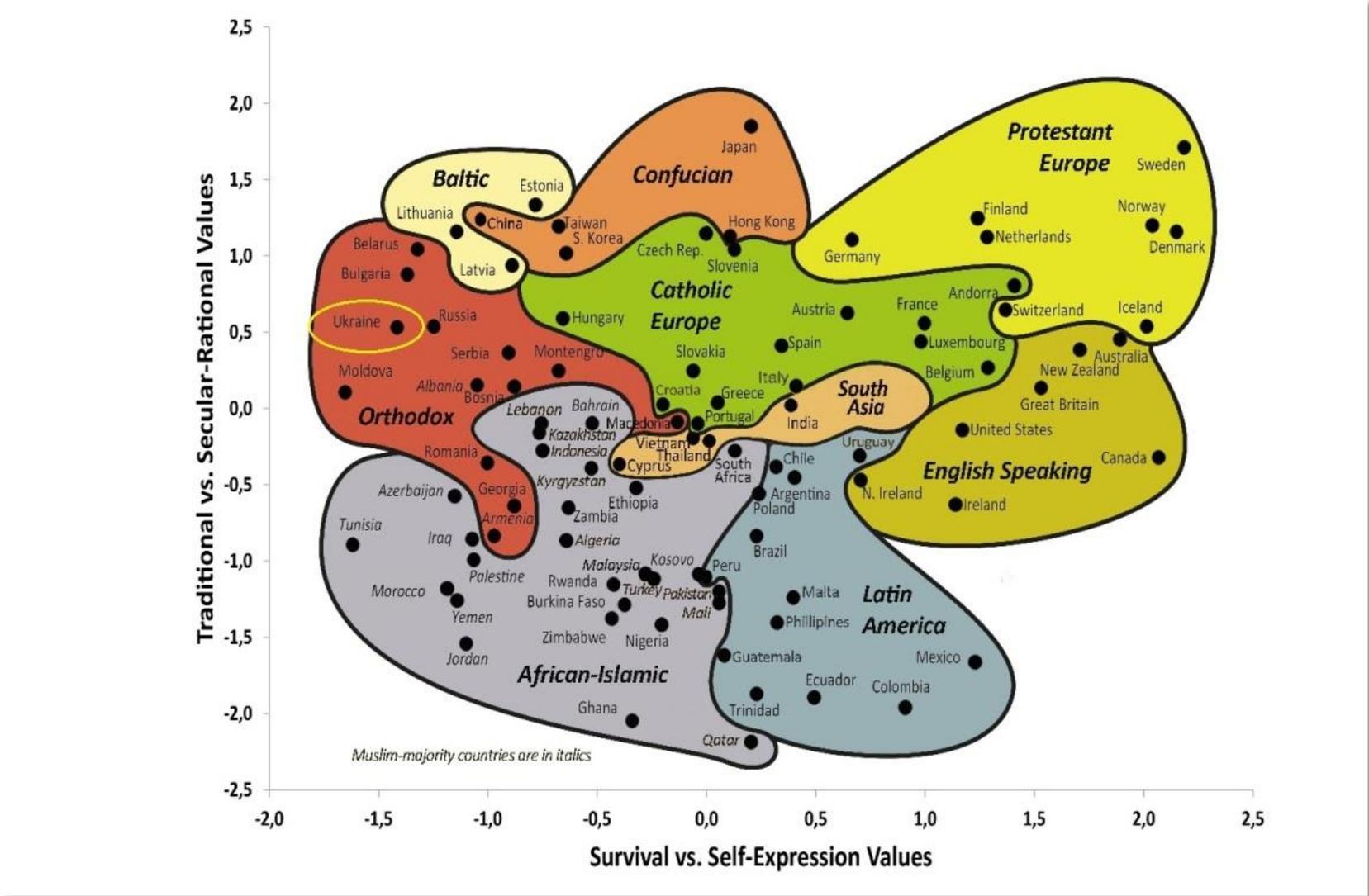

Методологія дослідження в Україні

Виконавці польового етапу	Метод	Середня тривалість
Info Sapiens Центр «Соціальний Моніторинг»	Особисті інтерв'ю вдома у респондента з використанням планшетів (computer-assisted personal interview, CAPI)	45 хвилин
Період опитування	Географічне охоплення і тип вибірки	Минула хвиля
21 липня – 17 серпня 2020 року	Вся Україна, за винятком тимчасово окупованих територій Донецької і Луганської обл. та АР Крим Вибірка багатоступенева стратифікована з випадковим відбором на кожному етапі 1. Вся територія України – 32 кластери, 2. Вибірчі ділянки – 171 ділянка, 3. Відбір домогосподарства, 4. Відбір респондента (метод «останнього дня народження»)	1-12 грудня 2011 року 1500 інтерв'ю
Обсяг вибірки		
1286 інтерв'ю		

1. ЗМІНА ЦІННОСТЕЙ

Культурна мапа світу 2010-2014

1.1. Дихотомія традиційних vs секулярно-раціональних цінностей

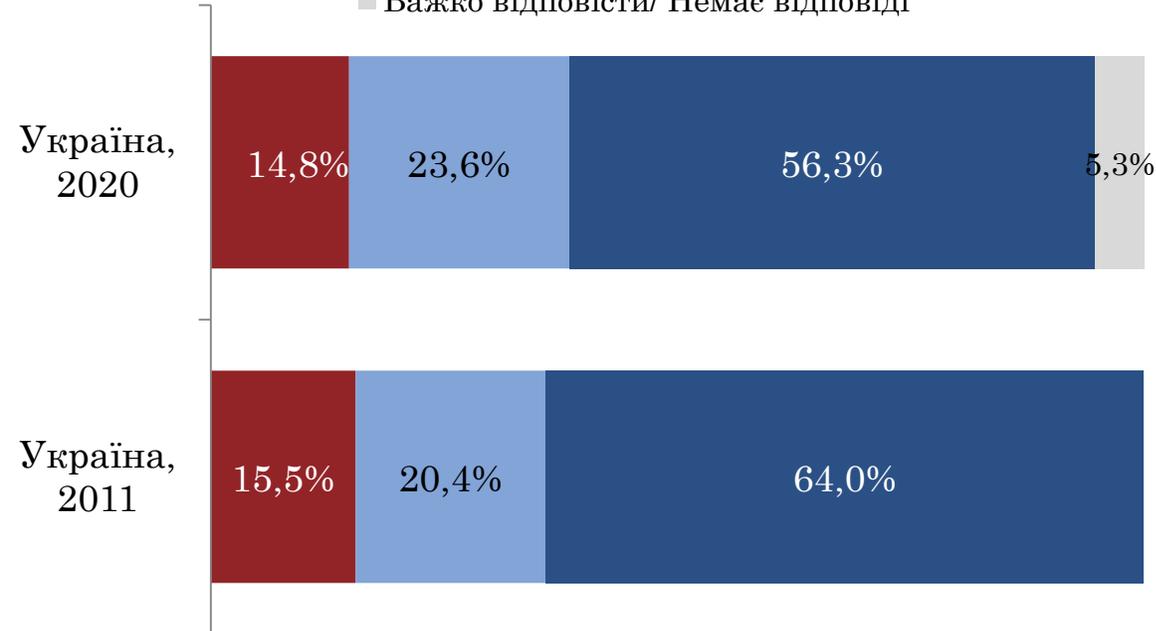
Важливість Бога в 2020 році знизилась.

Водночас Україна залишається більш релігійною, ніж більшість країн ЄС

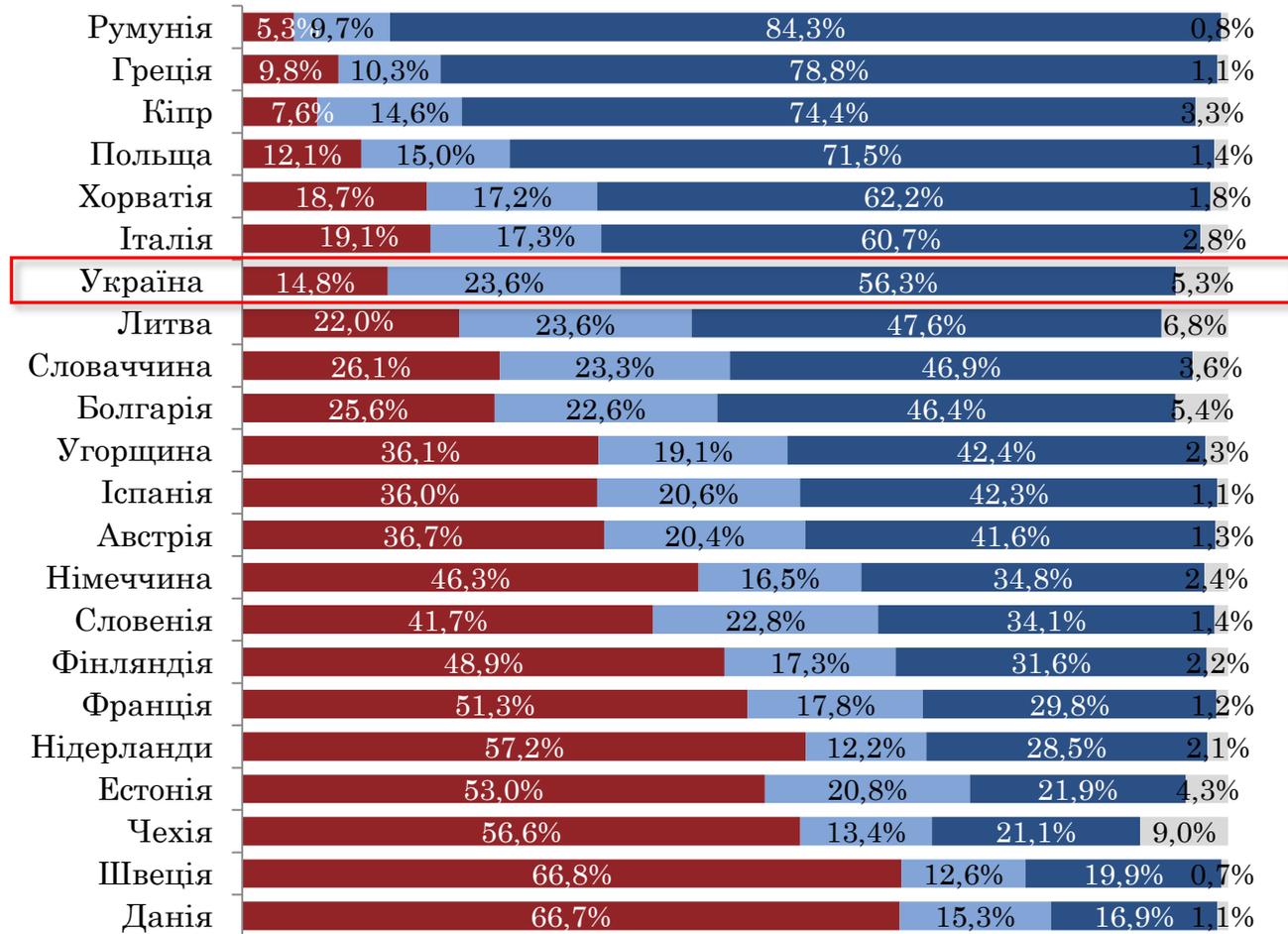
Наскільки важливий Бог у Вашому житті?

(за 10-ти бальною шкалою, де 1-взагалі не важливий, а 10- дуже важливий)

- Не важливий (1-4)
- Нейтральне ставлення (5-6)
- Важливий (7-10)
- Важко відповісти/ Немає відповіді

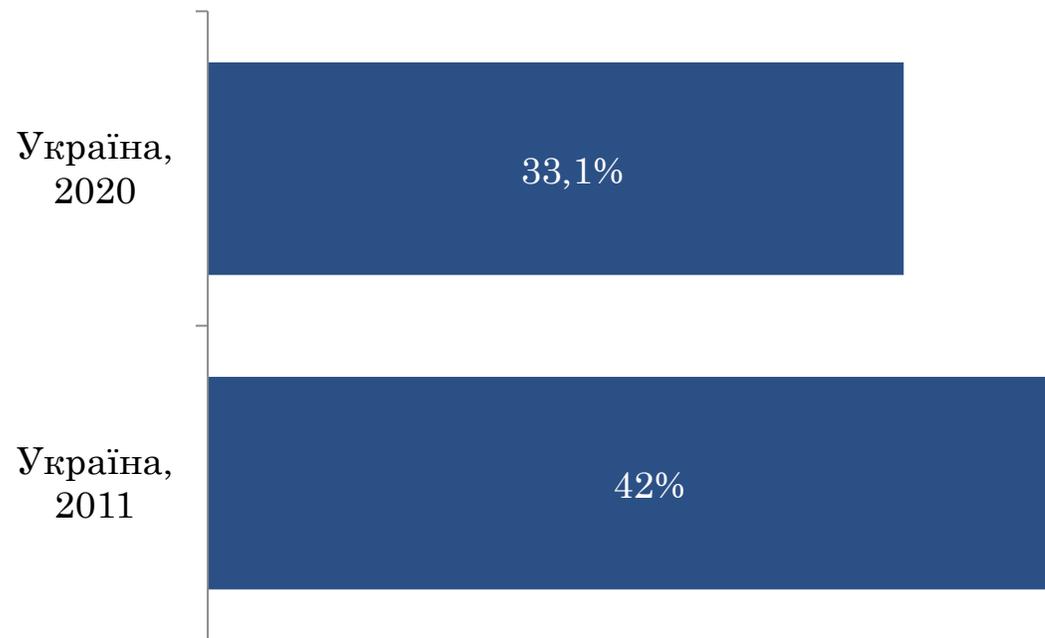
- Не важливий (1-4)
- Нейтральне ставлення (5-6)

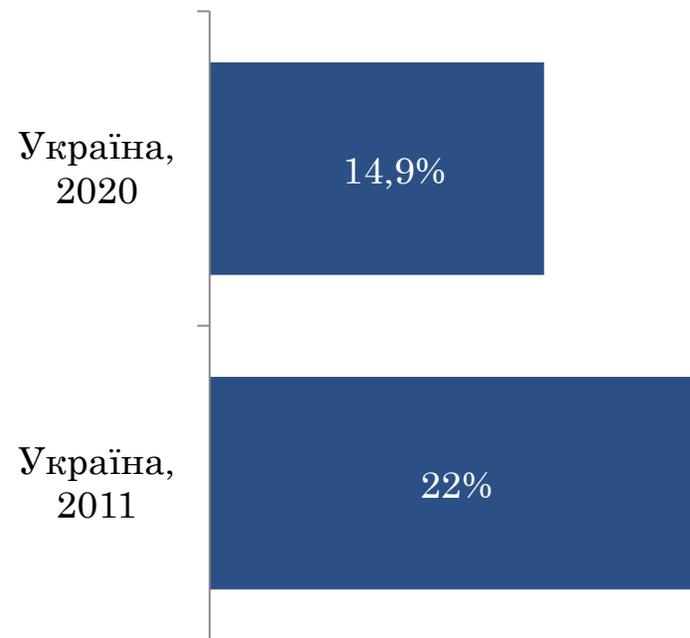
Важливість виховання у дітей слухняності та релігійності знизилась в 2020 році

Які з наступних якостей, які можна виховати у дітей в сім'ї, на Ваш погляд, є найбільш важливими?

Слухняність

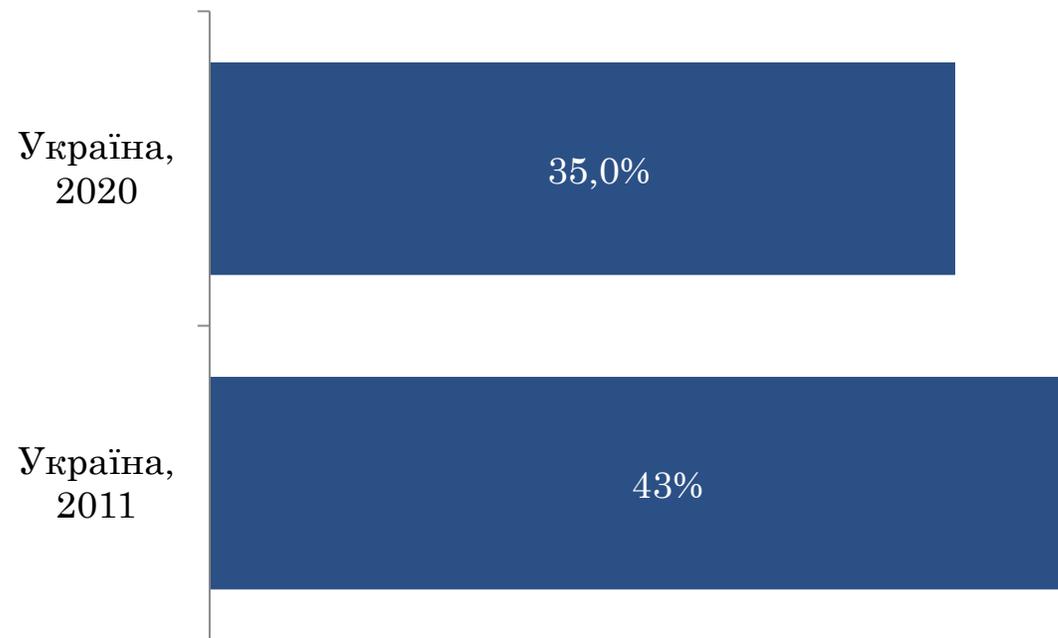
Релігійність

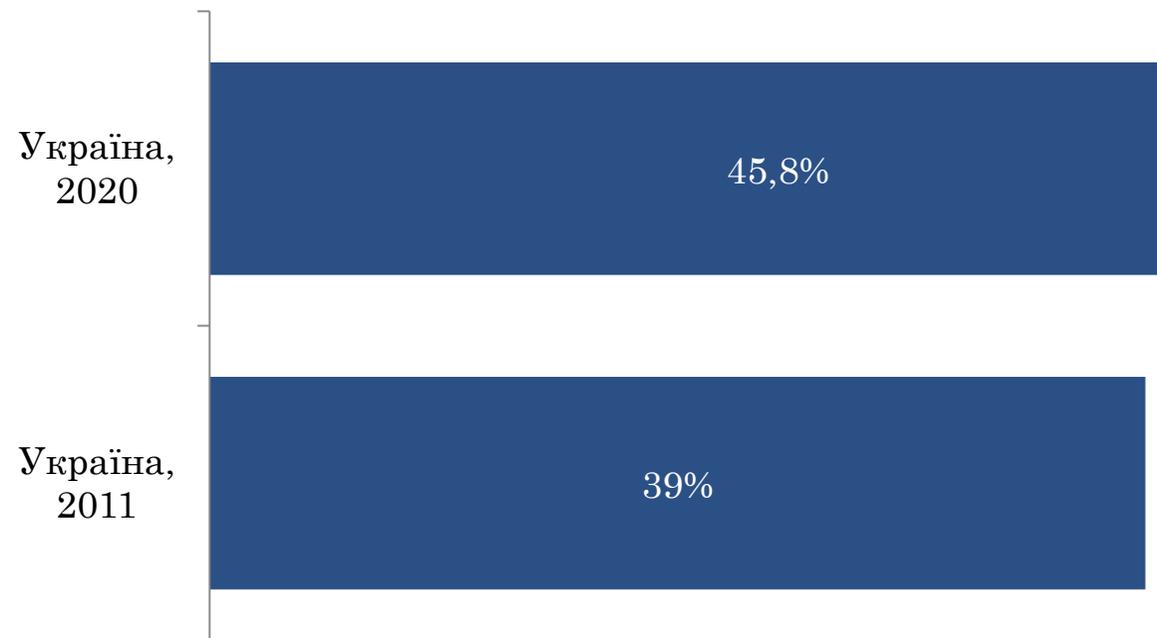
Знизилась також важливість виховання незалежності, але зросла важливість виховання рішучості в дітях

Які з наступних якостей, які можна виховати у дітей в сім'ї, на Ваш погляд, є найбільш важливими?

Незалежність

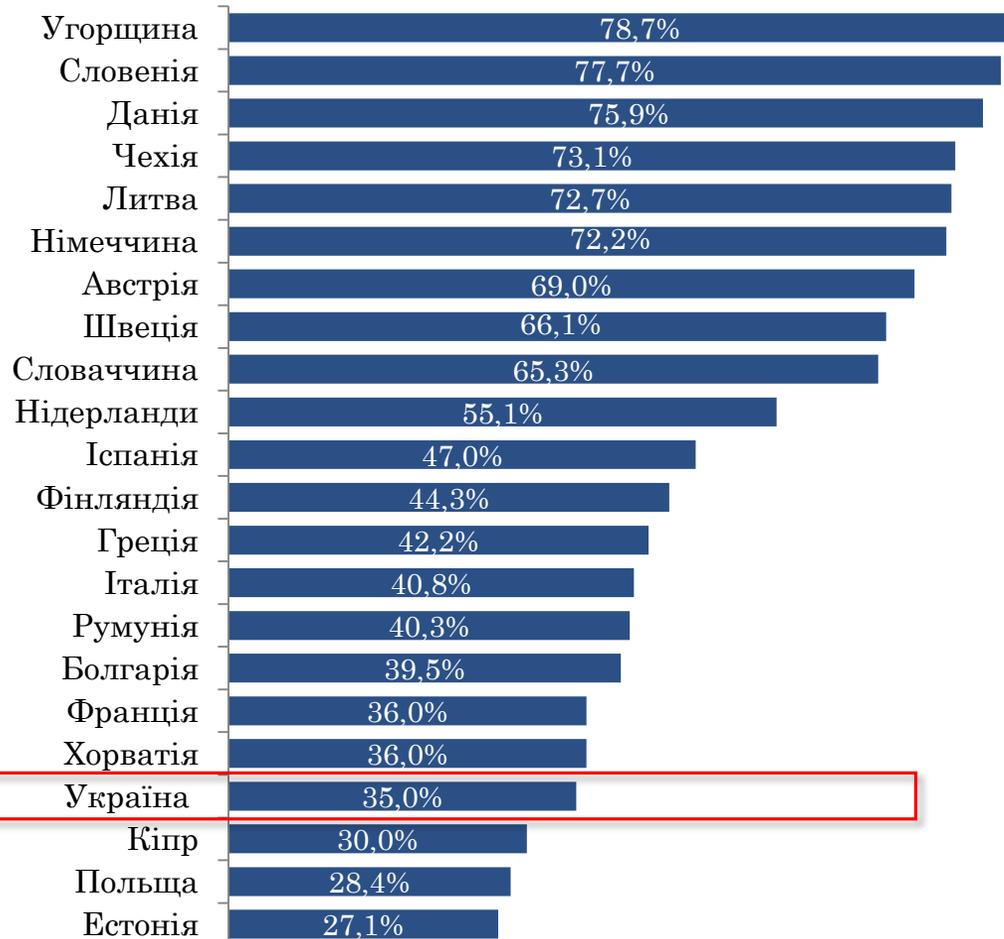
Рішучість, наполегливість

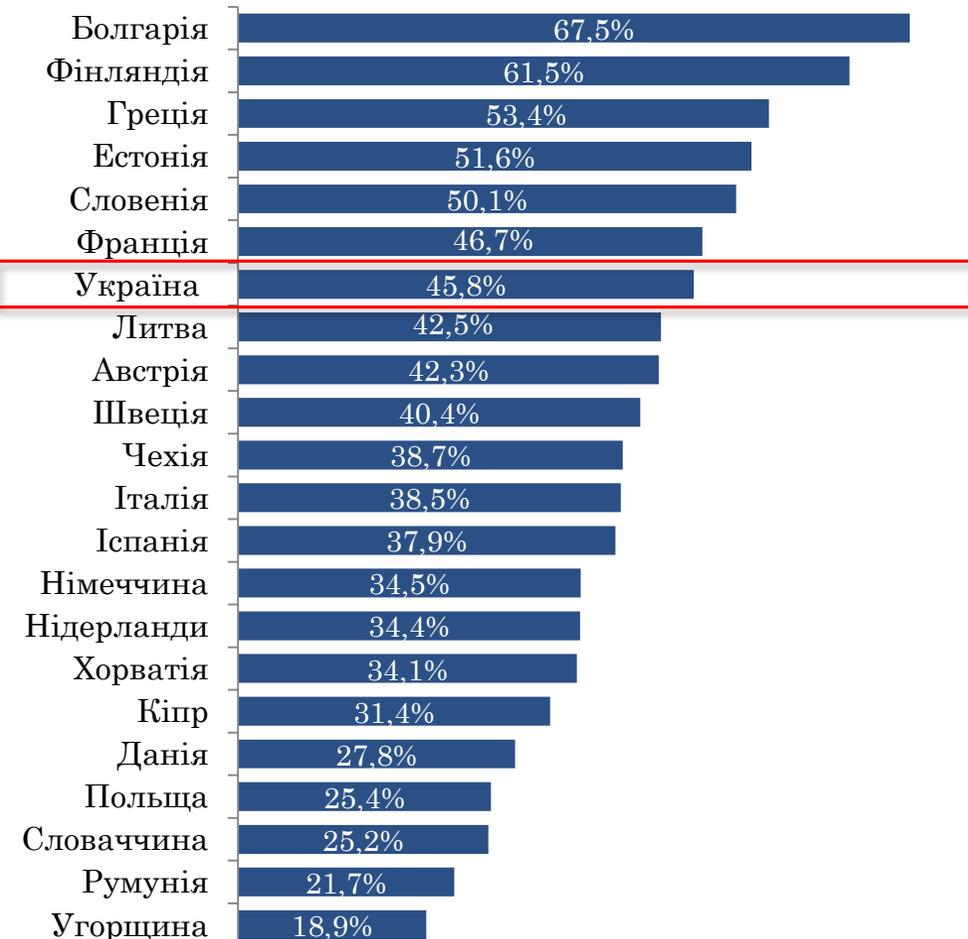
Порівняно з країнами ЄС в Україні надають відносно високе значення вихованню рішучості, але низьке – вихованню незалежності

Які з наступних якостей, які можна виховати у дітей в сім'ї, якщо такі є, на Ваш погляд, є найбільш важливими?

Незалежність

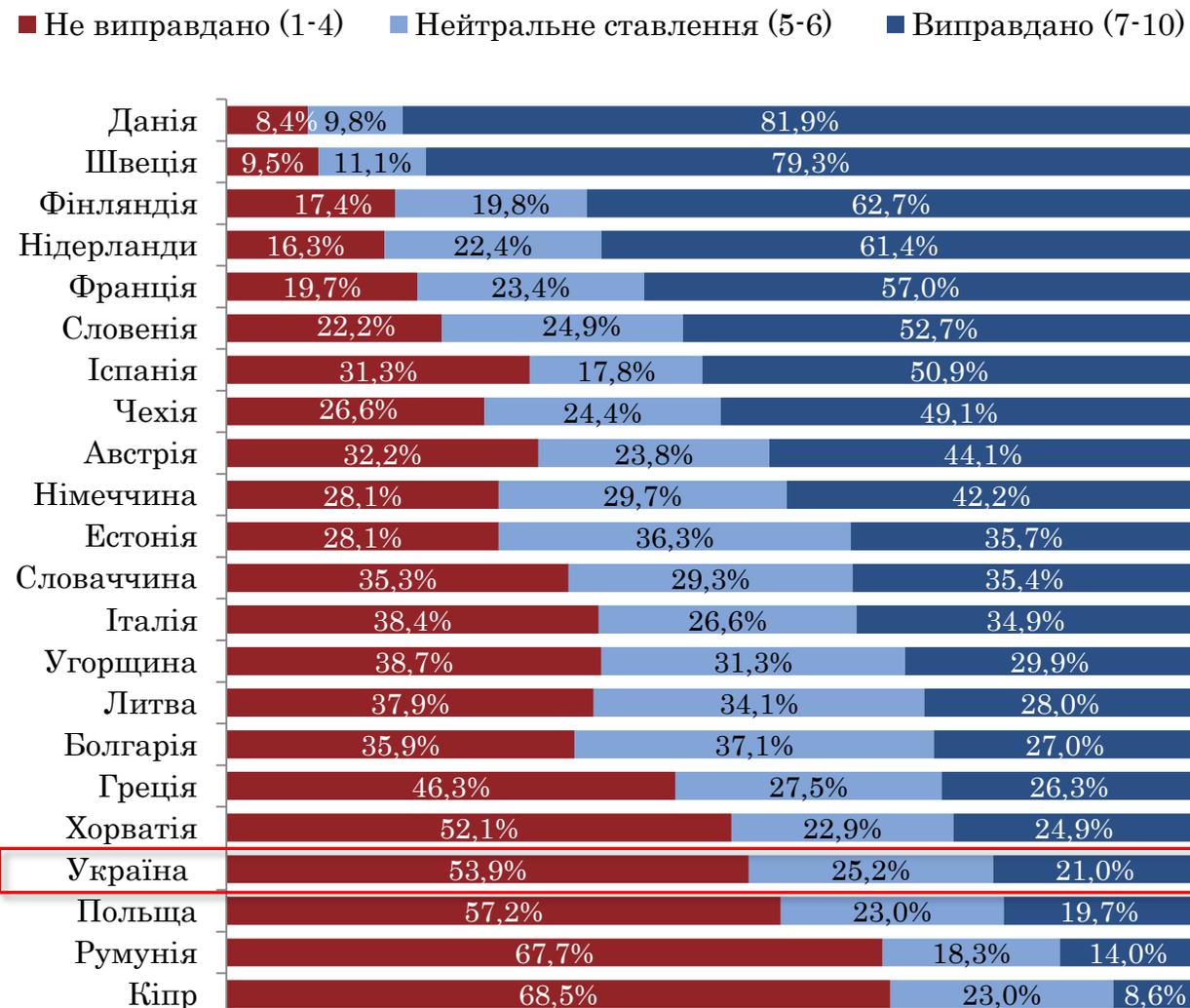
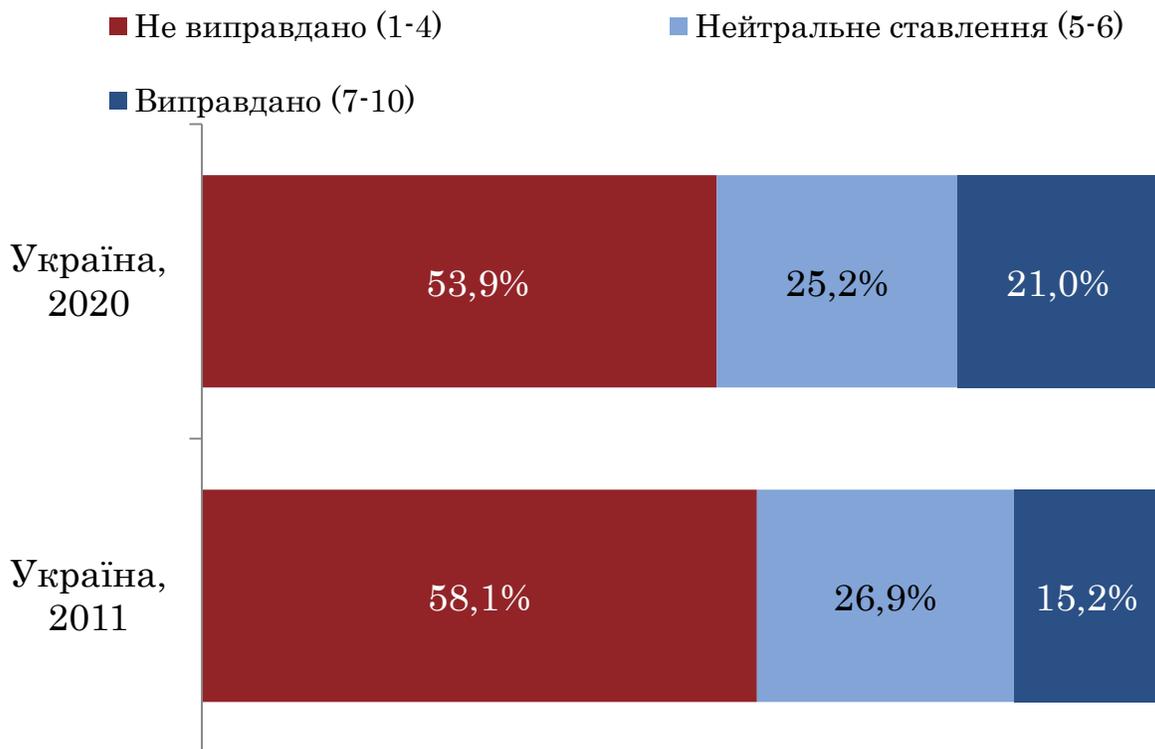
Рішучість, наполегливість

В Україні почали більш терпимо ставитись до абортів. Втім, терпимість до абортів нижча, ніж в більшості країн ЄС

Оцінка респондентами виправданості абортів

(за 10-ти бальною шкалою, де 1-ніколи НЕ виправдано, а 10- Завжди виправдано)

Повага до влади перестала вважатися перевагою

Я зачитаю Вам деякі твердження про те, які зміни можуть відбутись найближчим часом у нашому способі життя: буде надаватися більше поваги до влади. Скажіть, якщо це відбудеться, це було б добре, погано або не мало б значення?

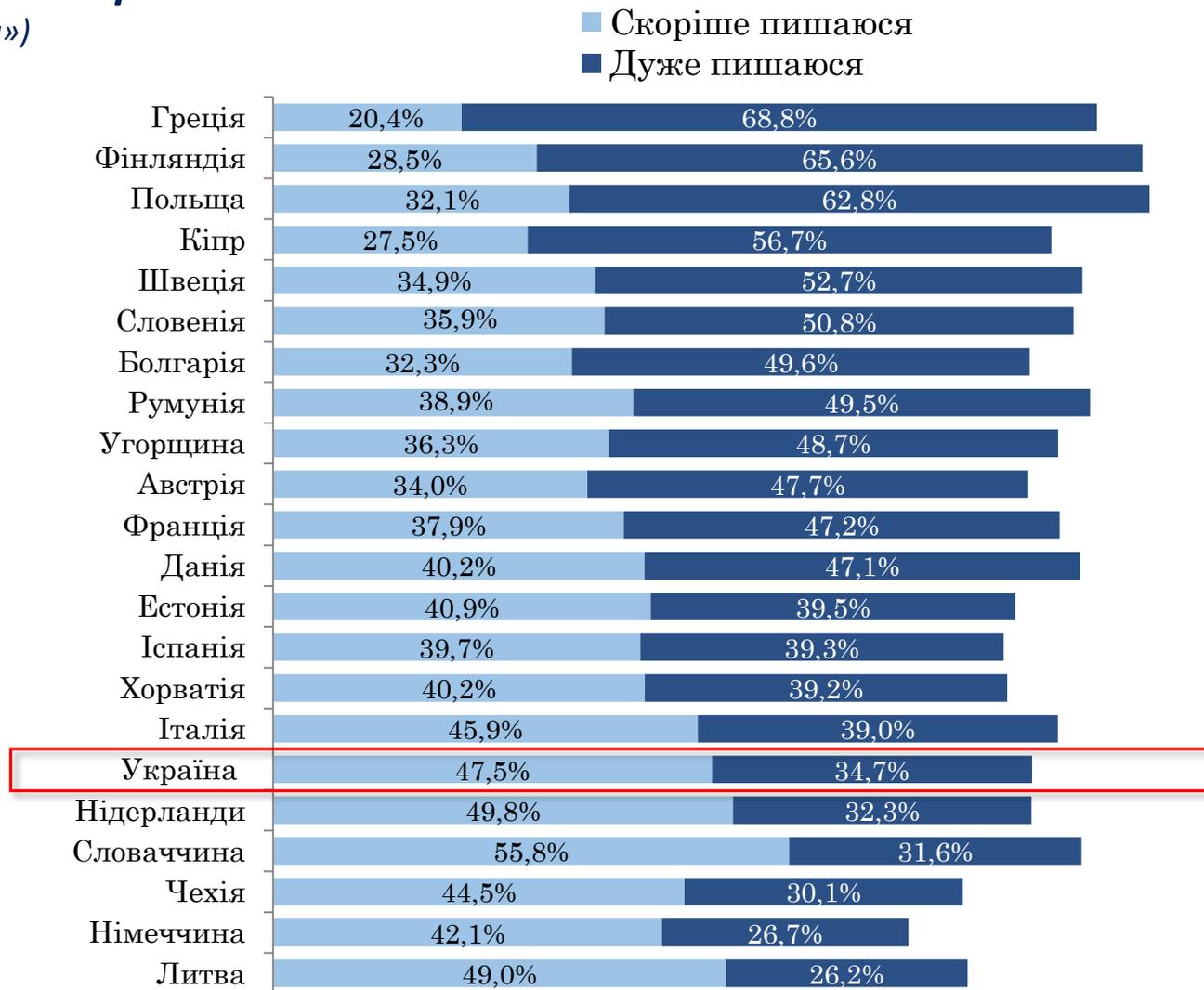
(показано варіант відповіді «Добре»)

В Україні почали більше пишатися громадянством. Тепер цей показник приблизно відповідає рівню більшості країн ЄС

Наскільки Ви пишаєтеся тим, що Ви - громадянин України?

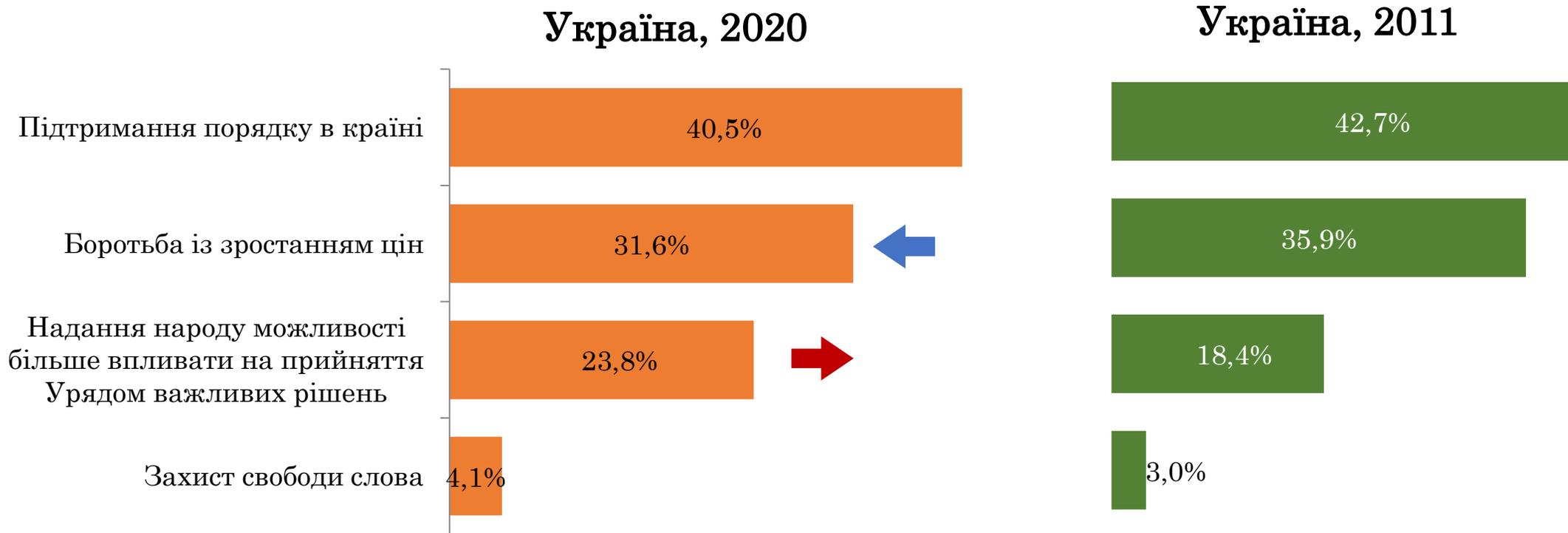
(показані варіанти відповідей «дуже пишаюся» та «скоріше пишаюся»)

1.2. Цінності виживання vs цінності самовираження

Важливість постматеріальних цілей зросла

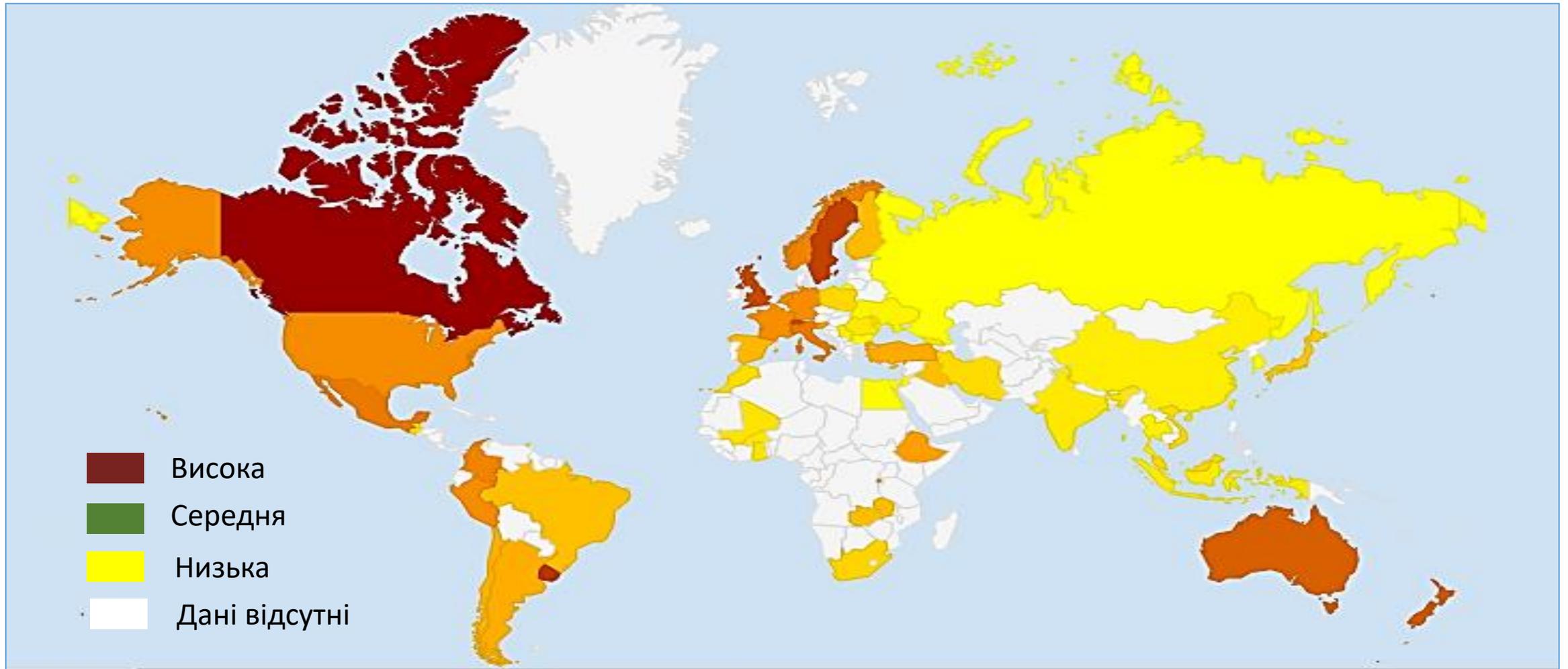
Якщо б Вам довелося обирати, що із зазначеного, на Вашу думку, є найбільш важливим?

Примітка: Розподіл відповідей за запитаннями Q154 "Якщо б Вам довелося обирати, що із зазначеного на цій картці, на Вашу думку, є найбільш важливим?" і Q155 "А що з наведеного друге за важливістю?". Розподіл відповідей подано без врахування варіантів «Важко сказати» і «Відмова від відповіді». Сортування за даними по Україні за 2020 рік.

Поширеність пост матеріалістичних цінностей у світі за даними шостої хвилі дослідження

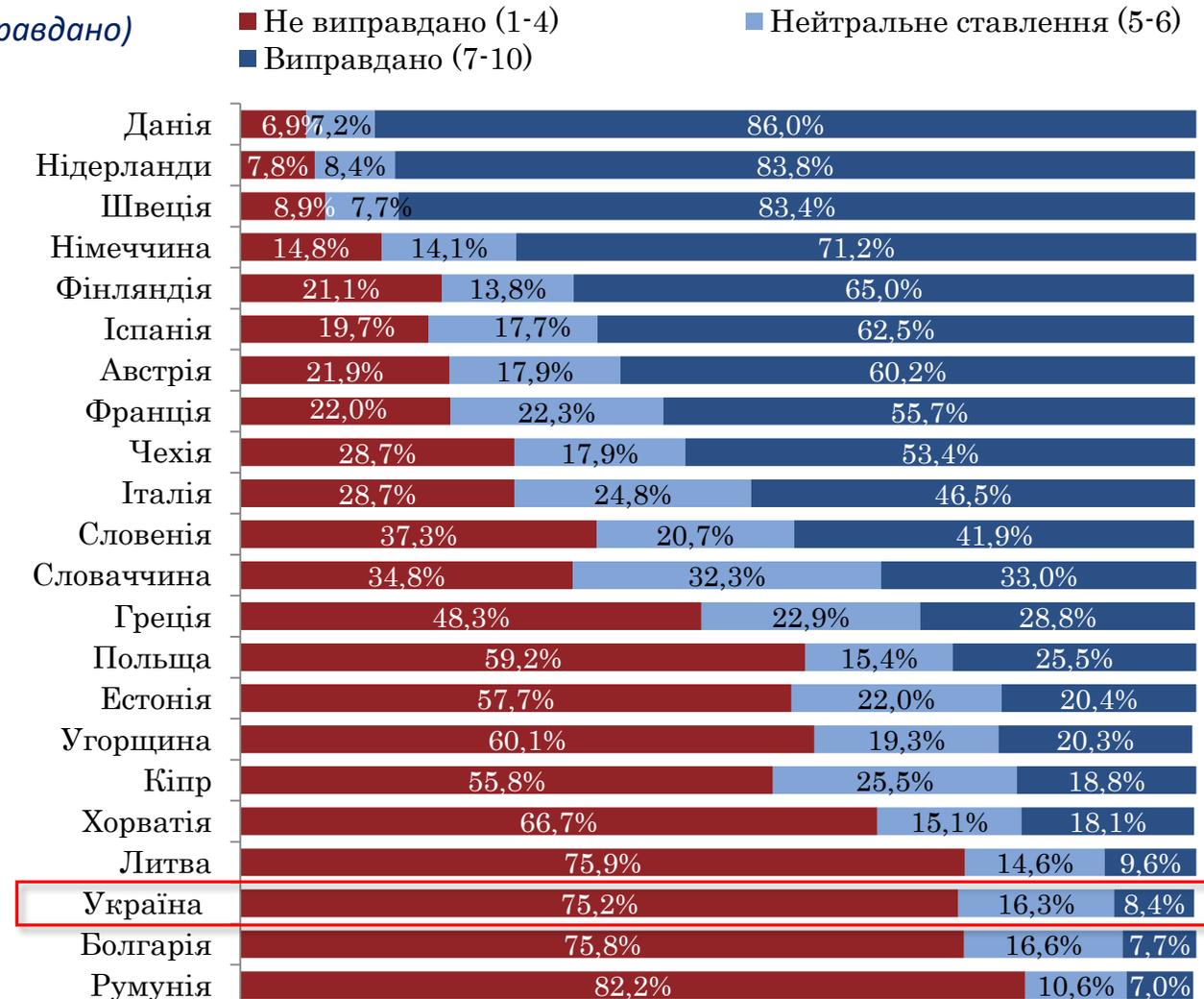
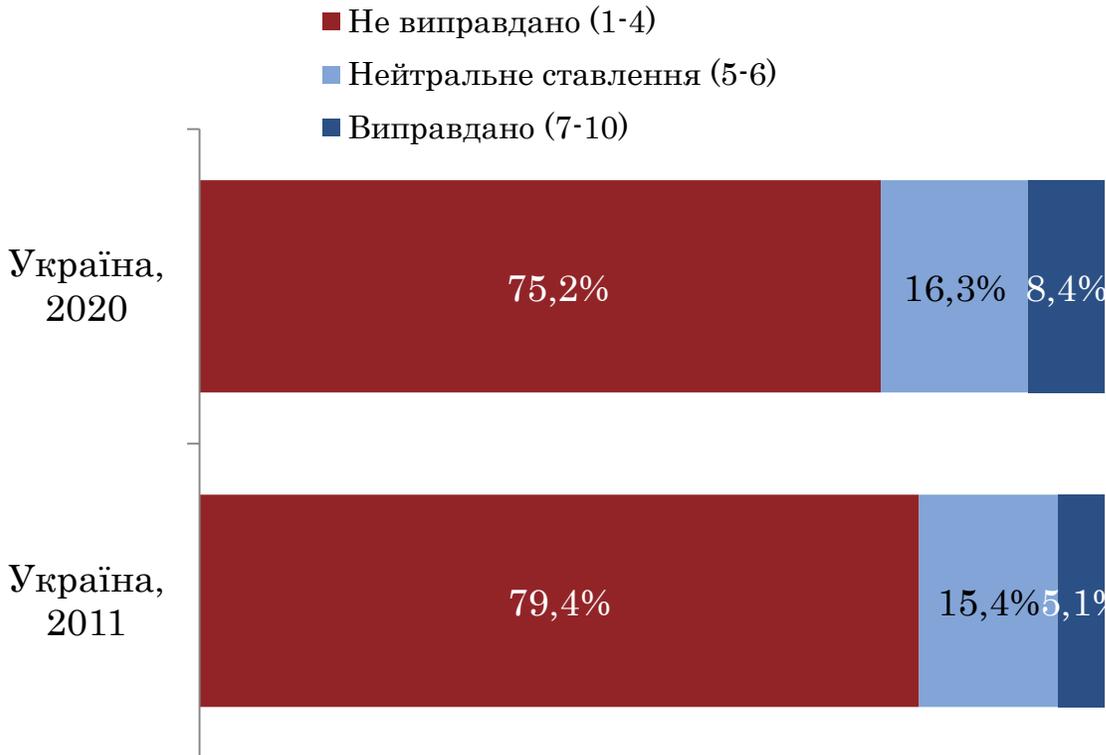
- Україна (2011 рік) – 3,7%
- ЄС (найбільш розвинуті країни) – 18%
- Північна Америка – 24,5%

Засудження гомосексуальності знизилось. У порівнянні з країнами ЄС нетерпимість до гомосексуалів лишилася на високому рівні, проте є і більш нетерпимі країни

Оцінка респондентами виправданості гомосексуальності

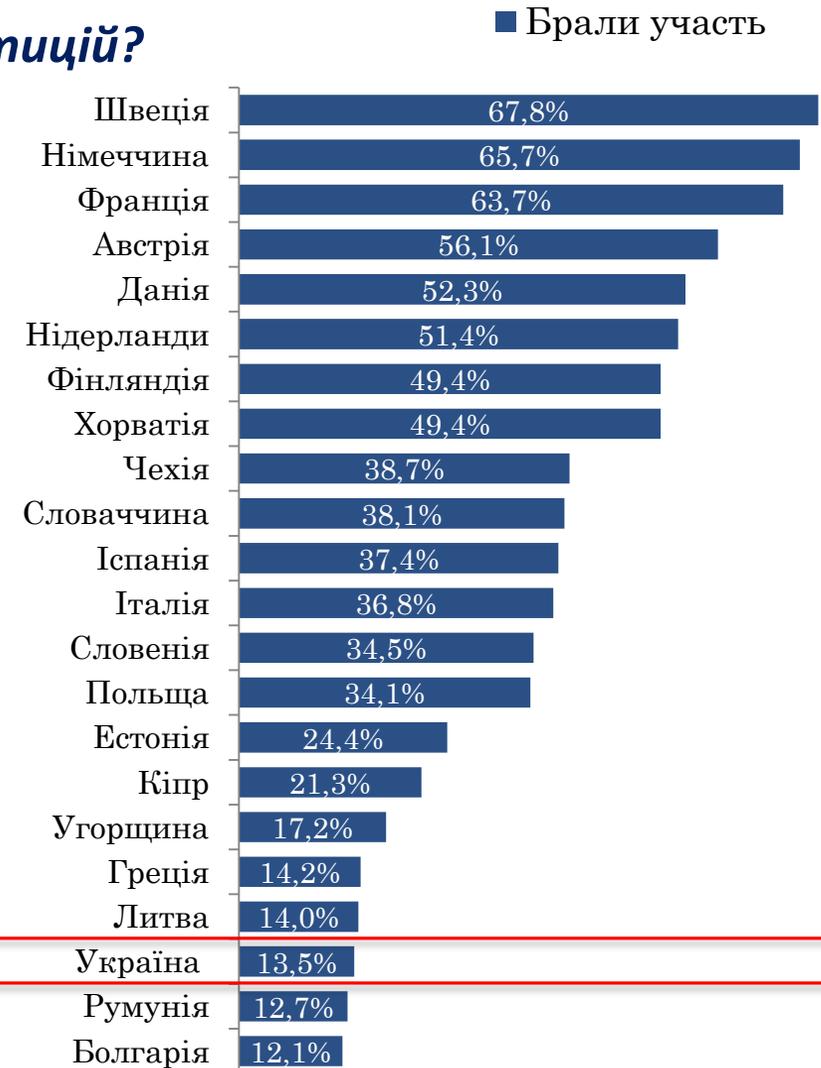
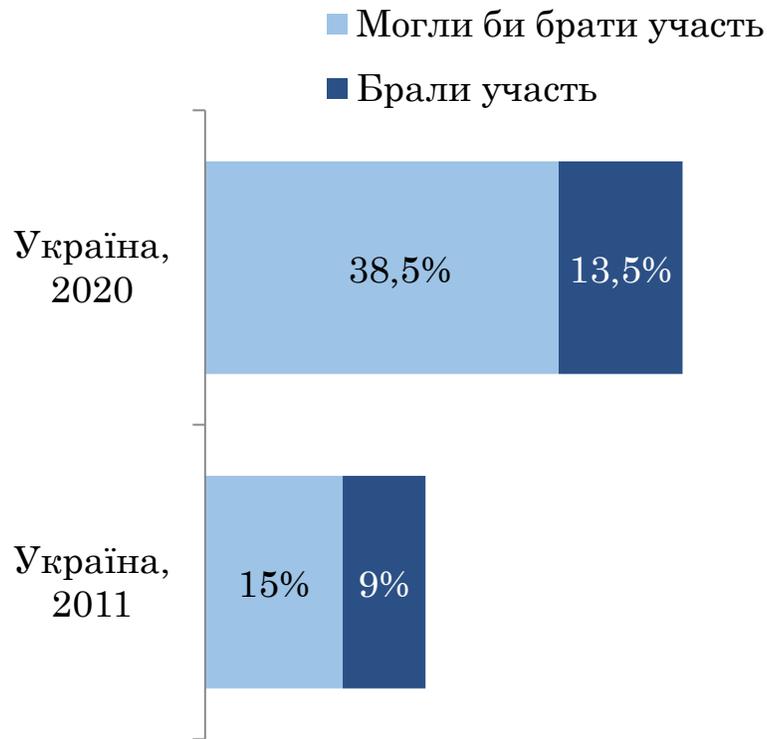
(за 10-ти бальною шкалою, де 1-ніколи НЕ виправдано, а 10- Завжди виправдано)

Зросла громадська активність українців, зокрема, схильність до використання інструменту петицій. Але вона залишається низькою у порівнянні з більшістю країн ЄС

Чи брали Ви коли-небудь участь чи могли б узяти участь або ніколи б не стали брати участь у підписанні петицій?

(показні варіанти відповідей «могли би брати участь» або «брали участь»)

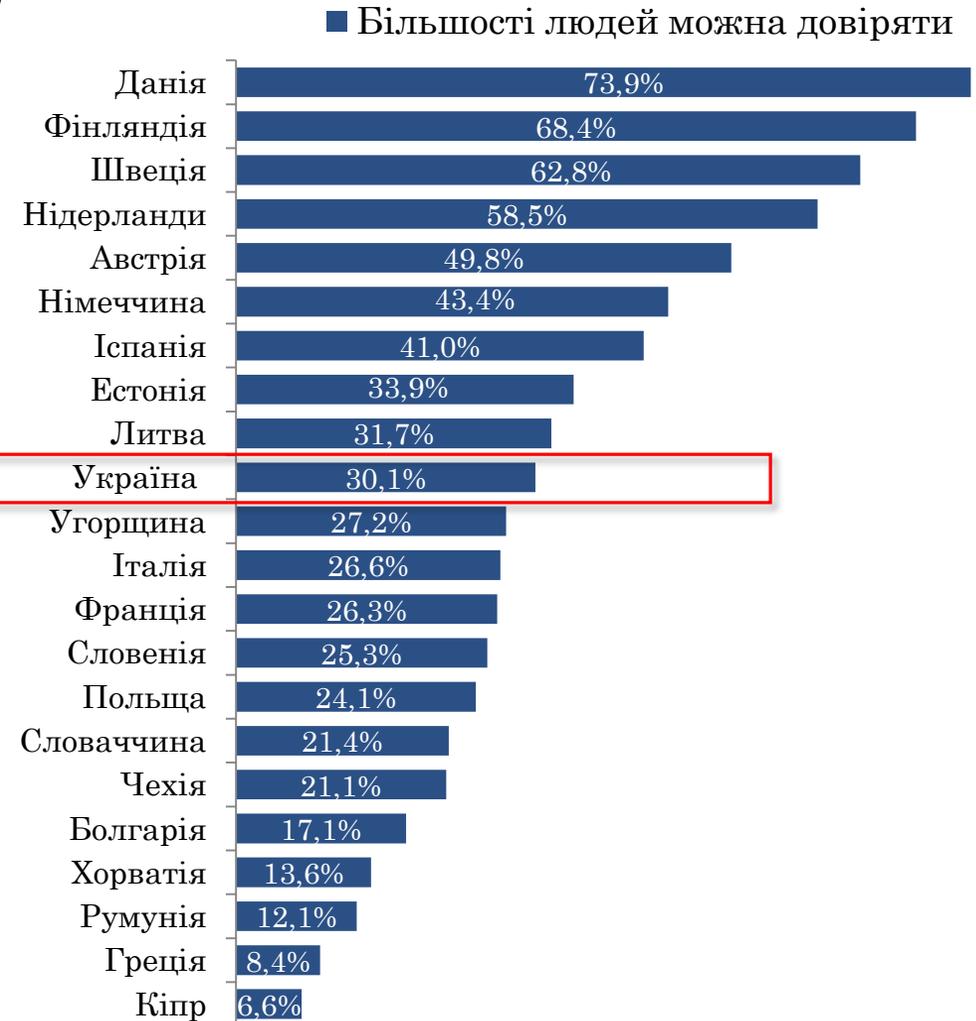
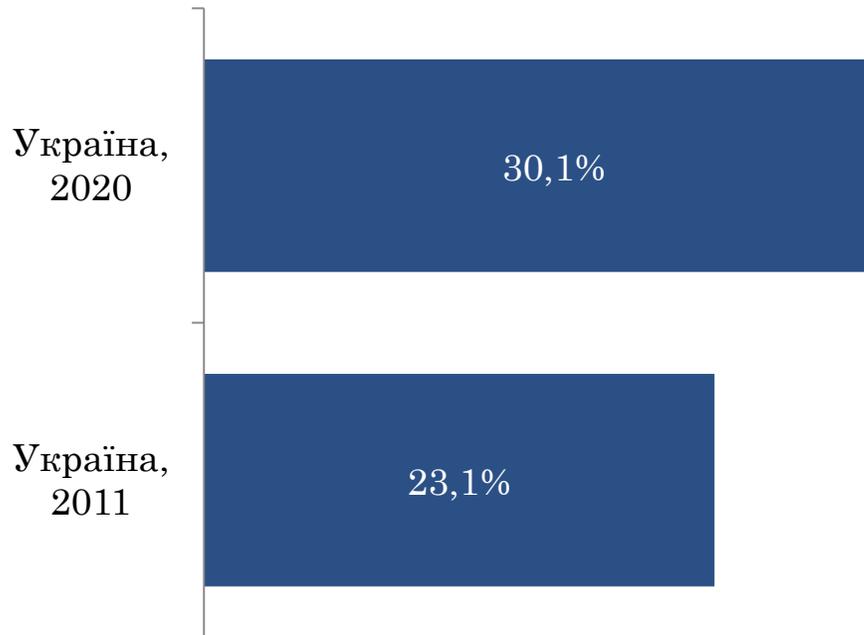

Зросла довіра між людьми. І вона є досить високою на рівні європейських країн.

Як Ви вважаєте, більшості людей можна довіряти чи потрібно бути обережним у стосунках з людьми?

(показано варіант відповіді «більшості людей можна довіряти»)

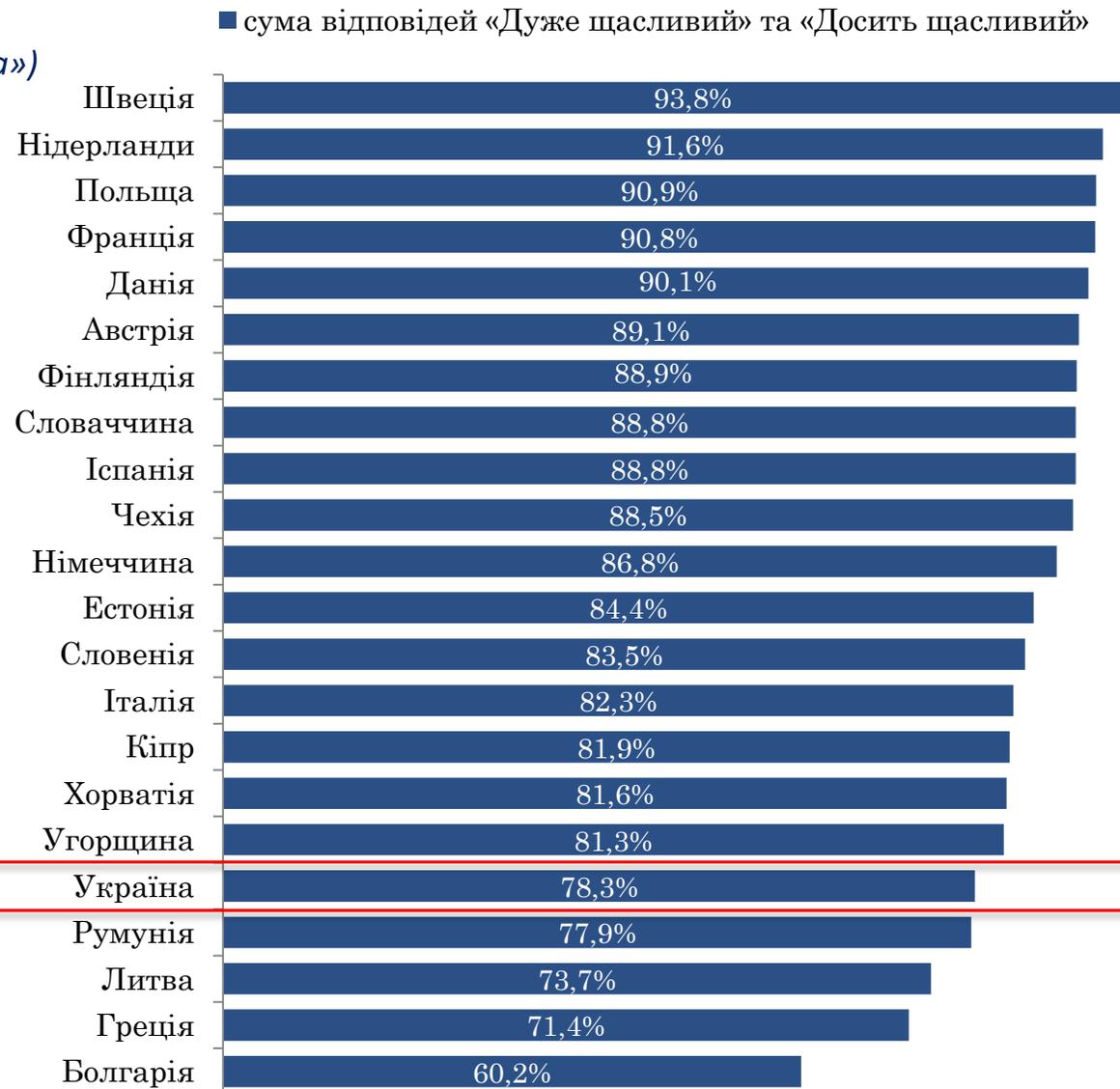
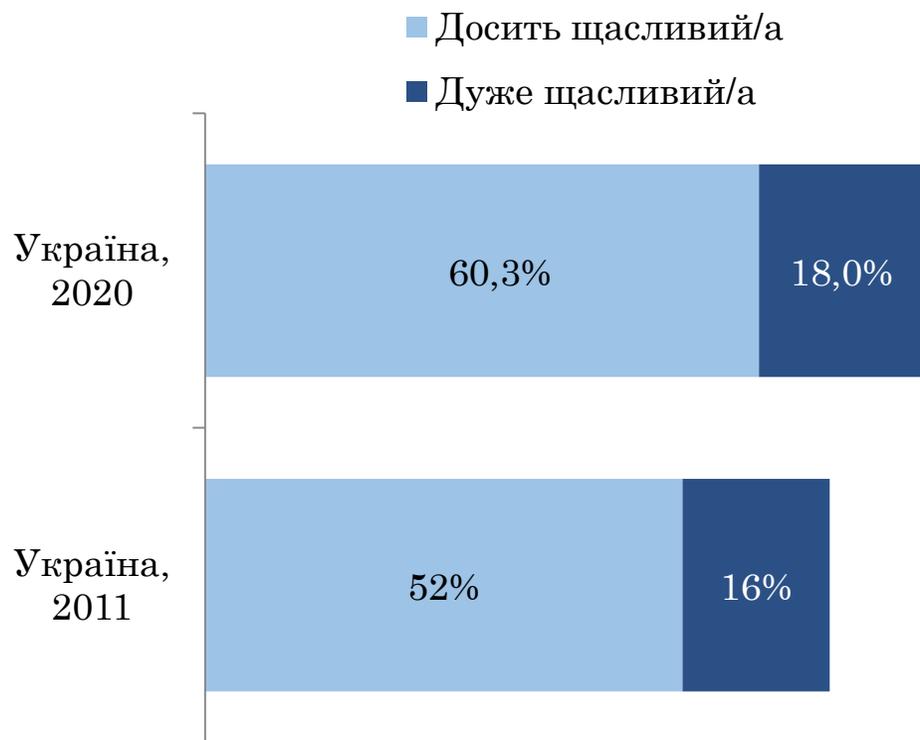
Більшості людей можна довіряти

Українці стали щасливішими! Але рівень щастя лишається нижчим, ніж в більшості країн ЄС.

У цілому, можете сказати, що Ви щасливі?

(показані варіанти відповідей «досить щасливий/а» та «дуже щасливий/а»)

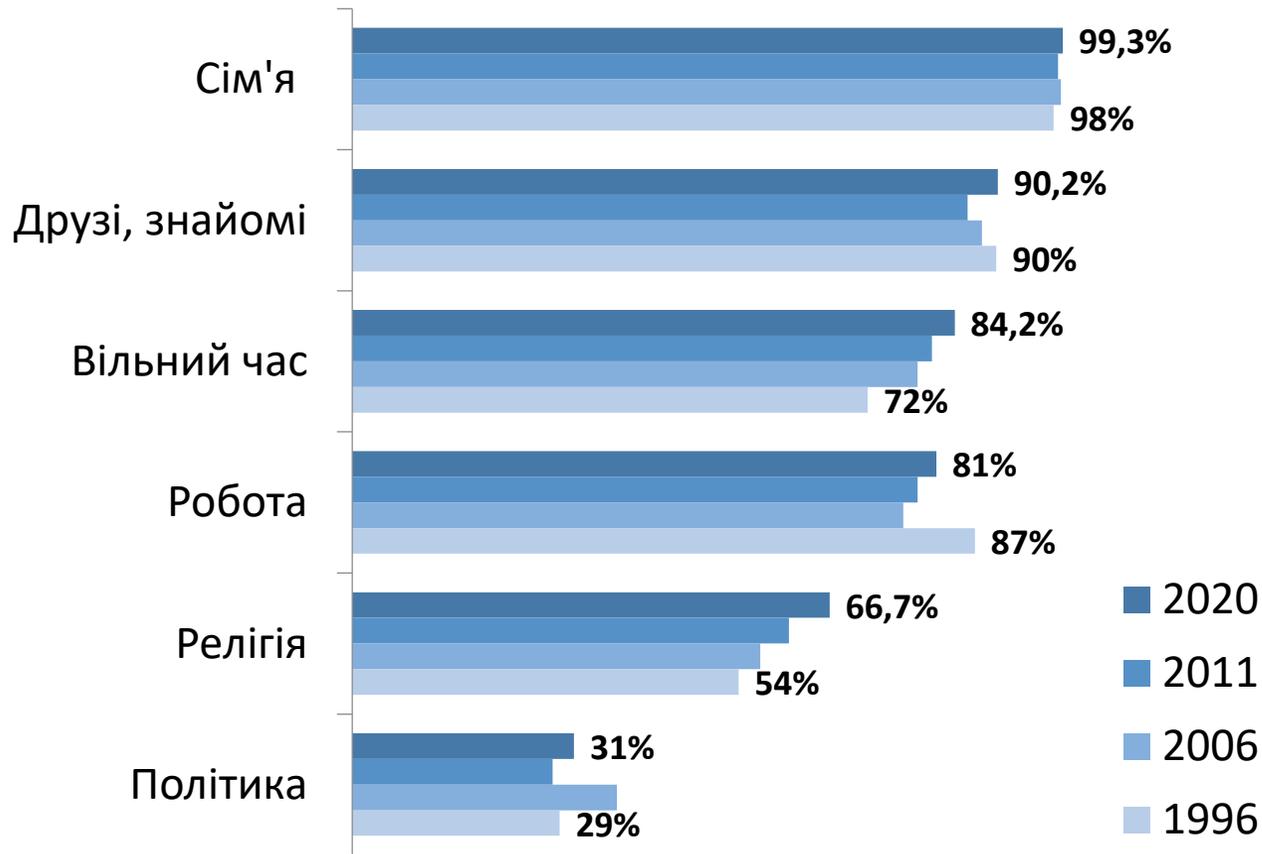

Структура **фундаментальних цінностей** та їх ієрархія змінюються дуже повільно, а певні коливання є скоріше реакцією на стан соціуму в період проведення чергового опитування.

Важливість різних аспектів життя у динаміці

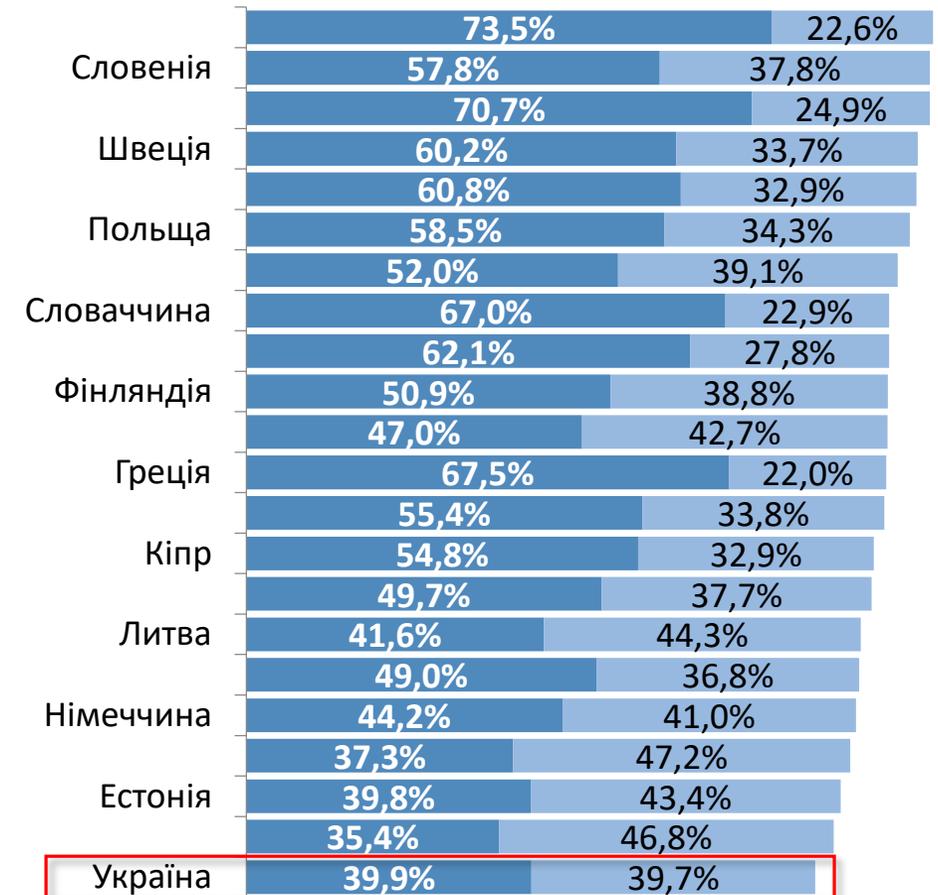
(«Наскільки важливо для Вас ...?»)

Сума відповідей «Дуже важливо» та «Скоріше, важливо»

Важливість роботи

■ Дуже важливо ■ Скоріше важливо

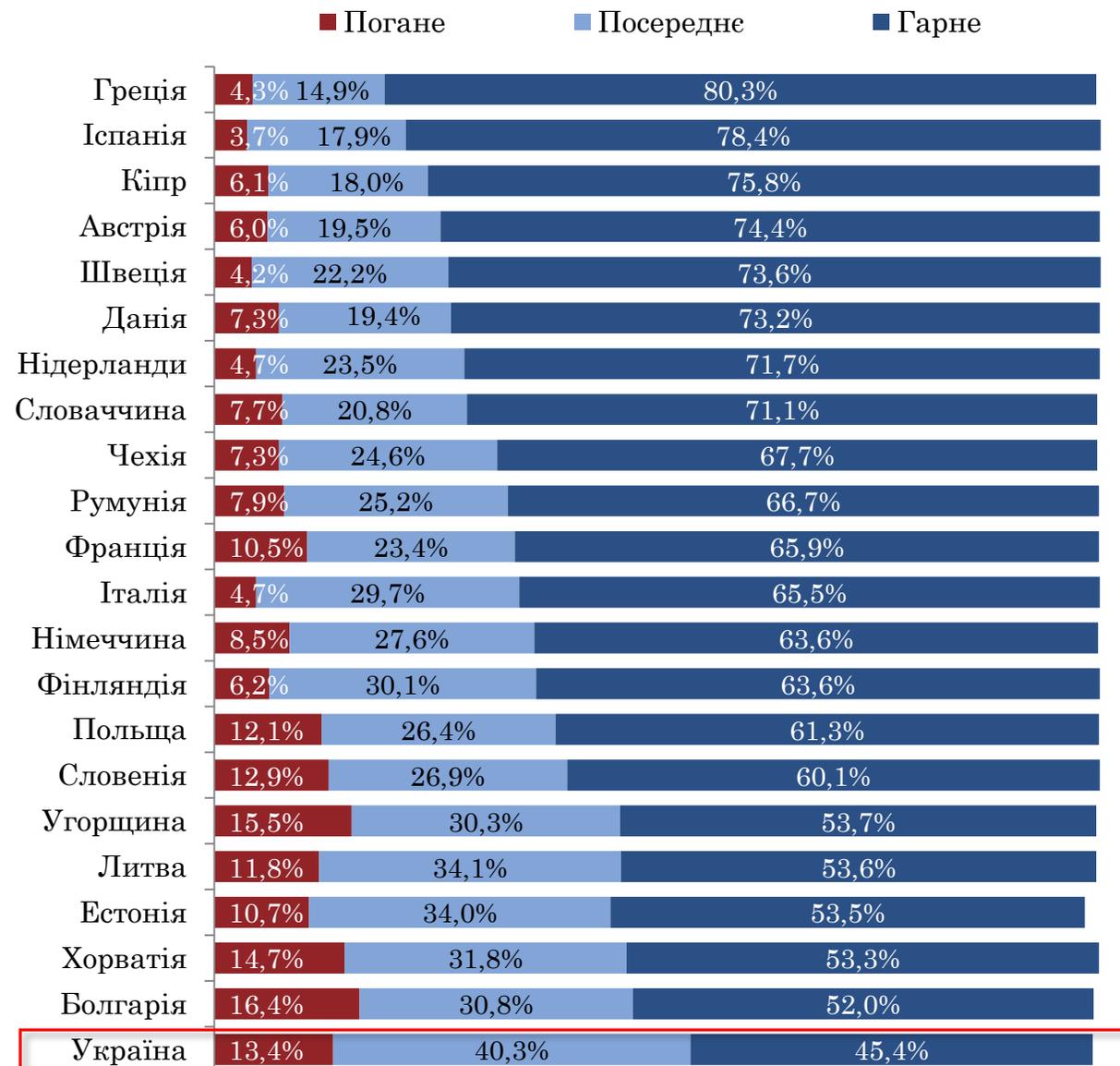
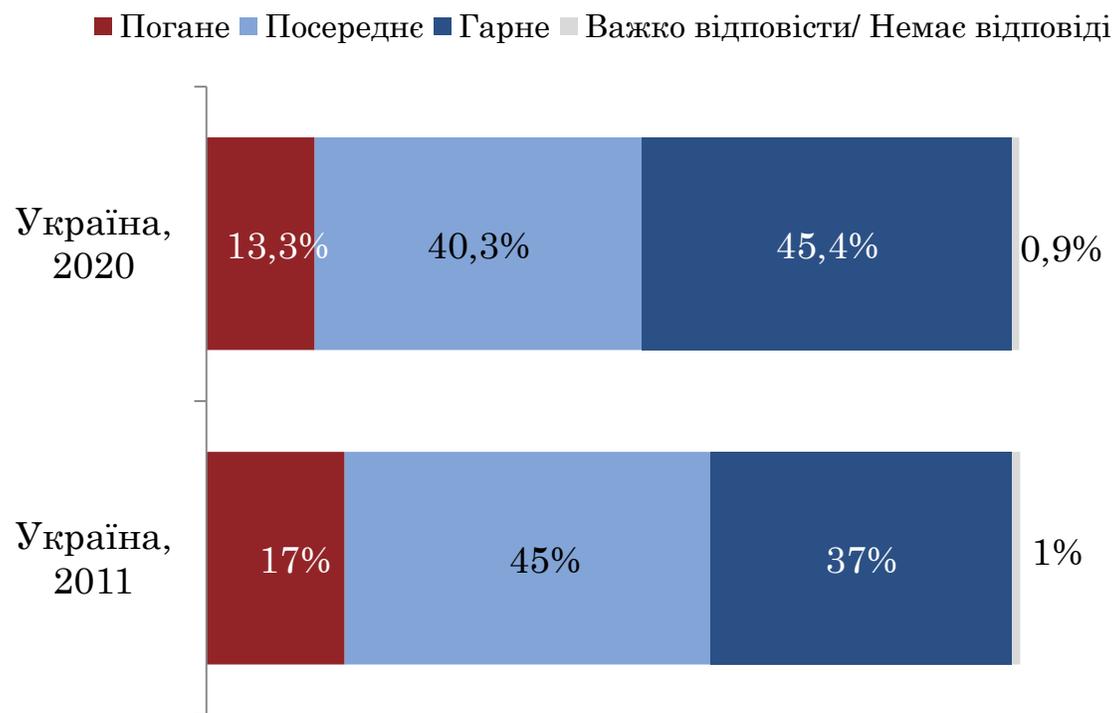

2. ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА, ДОБРОБУТ

Окрім щастя, покращилась також самооцінка здоров'я українців. Втім, вона є найнижчою серед країн ЄС.

У цілому, як Ви описали би стан Вашого здоров'я на сьогоднішній день?

(сума відповідей «Дуже гарне» та «Гарне» для альтернативи «Гарне» і сума відповідей «Дуже погане» та «Погане» для альтернативи «Погане»)

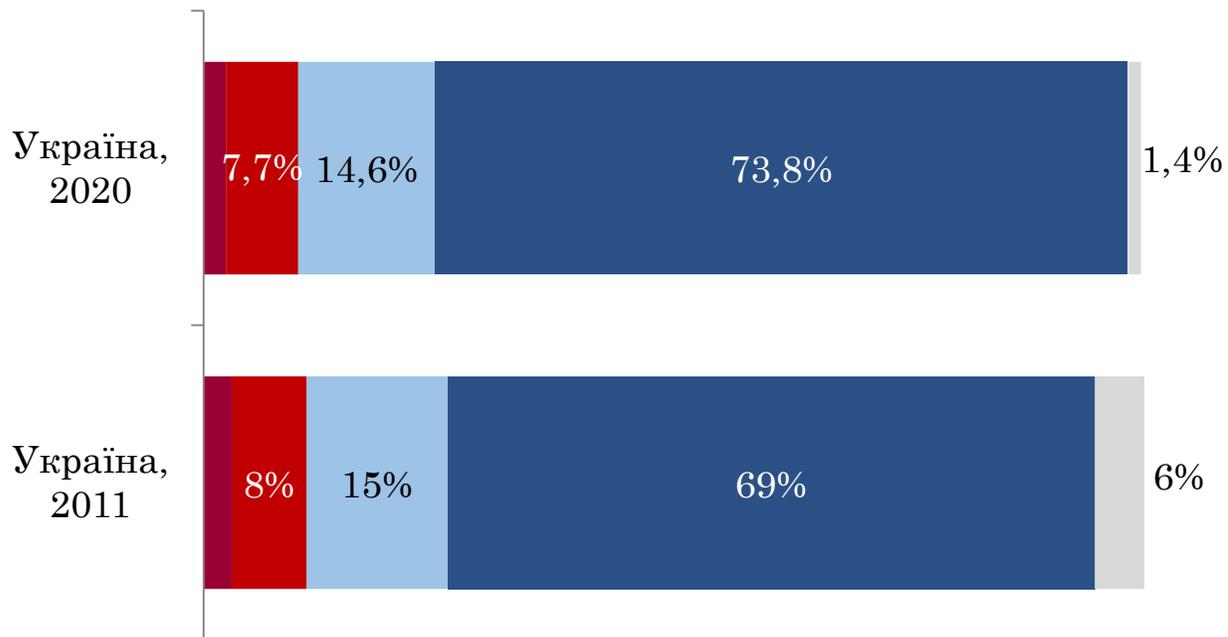

Підвищилось почуття безпеки

Протягом останніх 12 місяців, як часто Ви або Ваша сім'я...?

Відчували себе у небезпеці у своєму домі/ квартирі

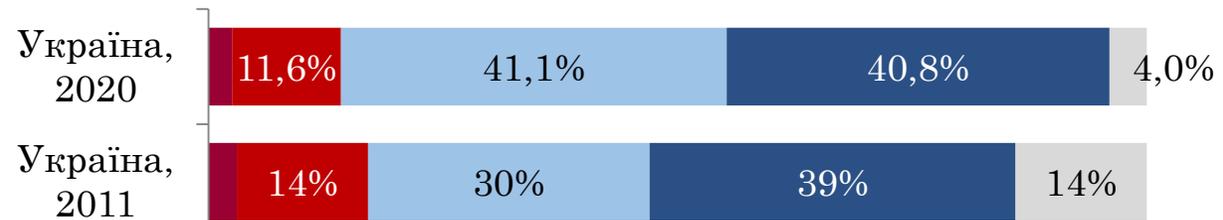
■ Часто ■ Час від часу ■ Рідко ■ Ніколи ■ Немає відповіді/ важко відповісти

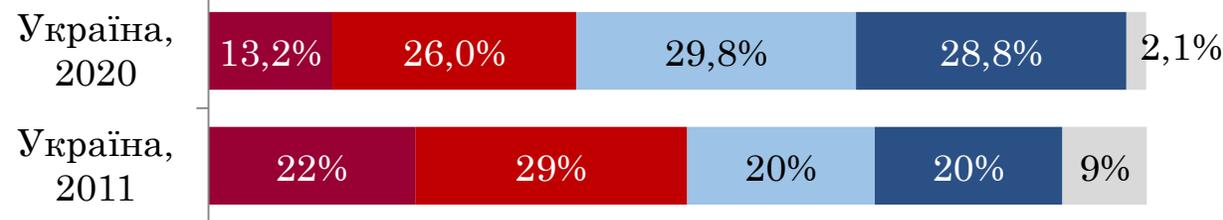
Як часто поблизу місця Вашого проживання трапляється наступне?

■ Дуже часто ■ Досить часто
 ■ Нечасто ■ Зовсім нечасто
 ■ Немає відповіді/ важко відповісти

Крадіжки, грабежі

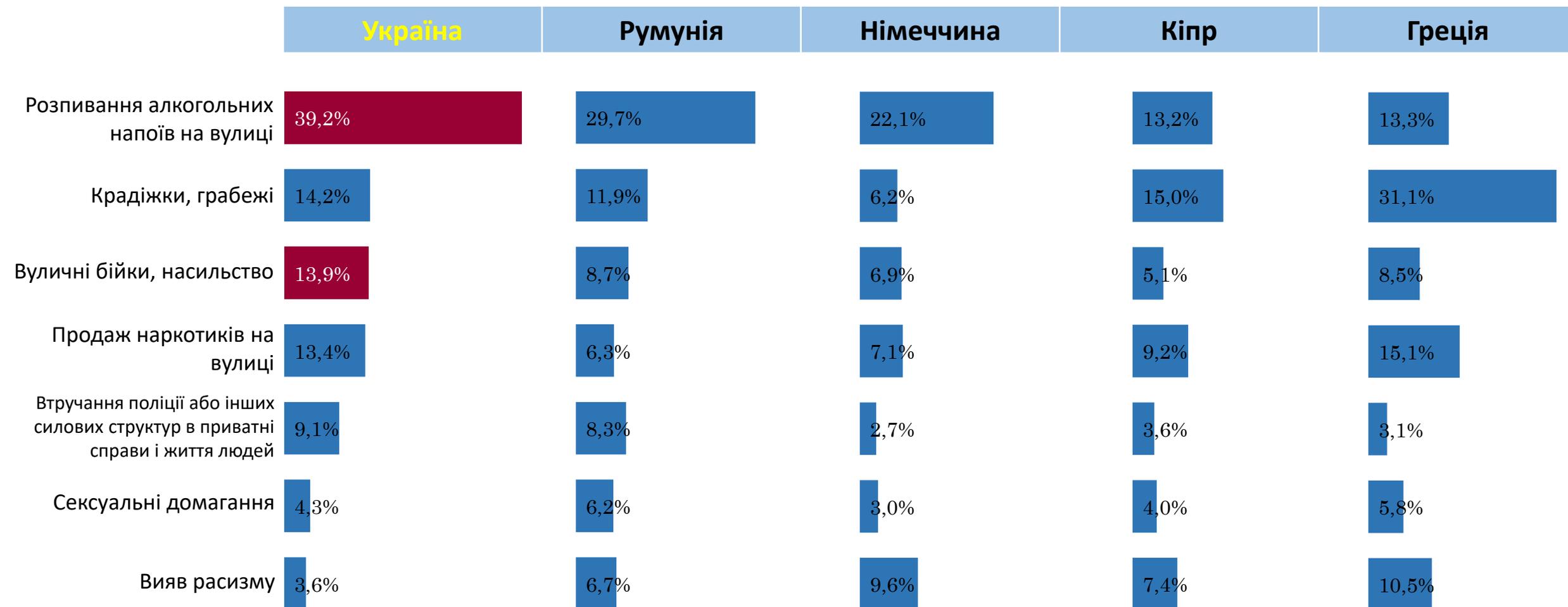
Розпивання алкогольних напоїв на вулиці

Водночас Україна лідирує за частотою розпивання алкогольних напоїв на вулиці та вуличним насильством

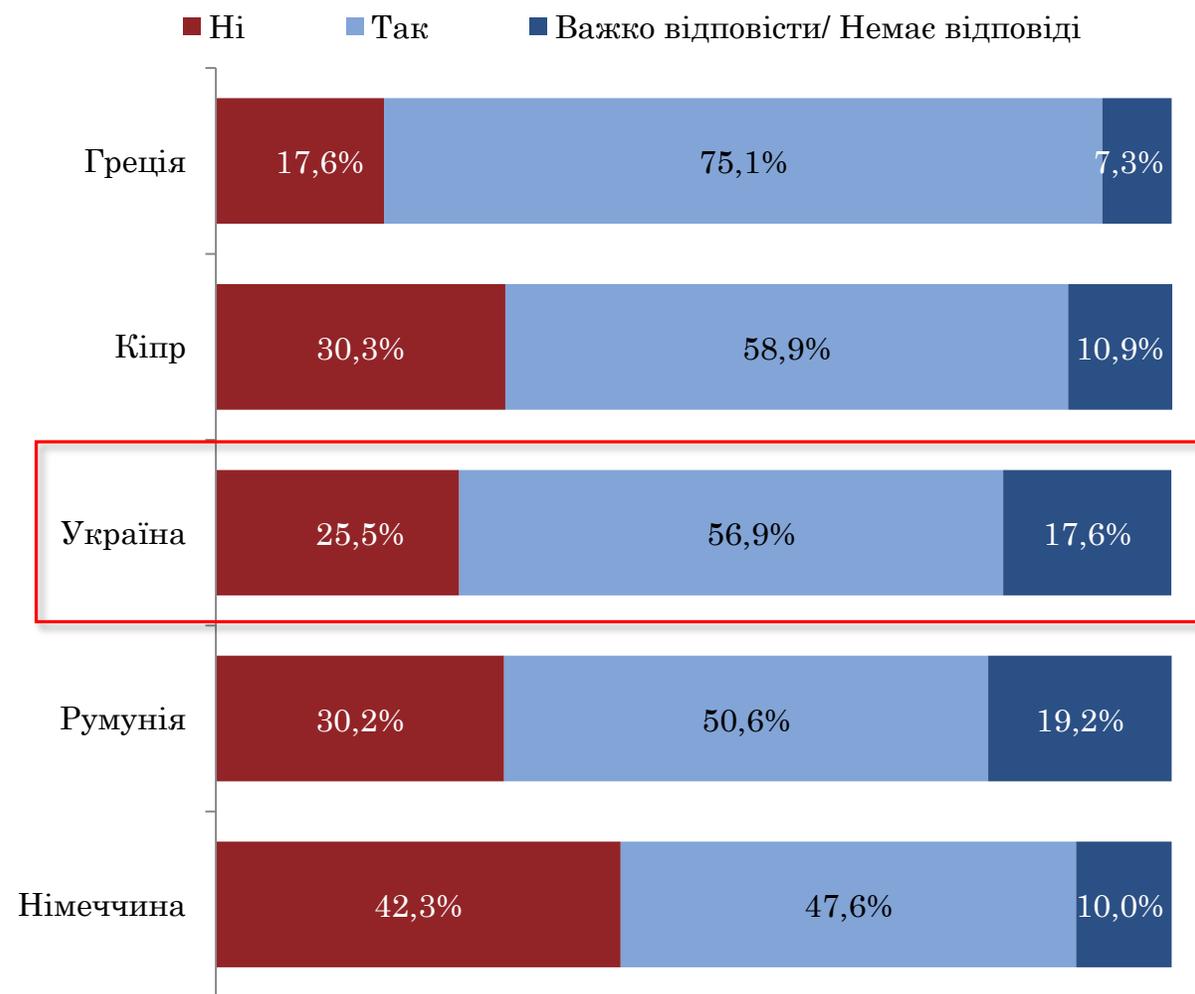
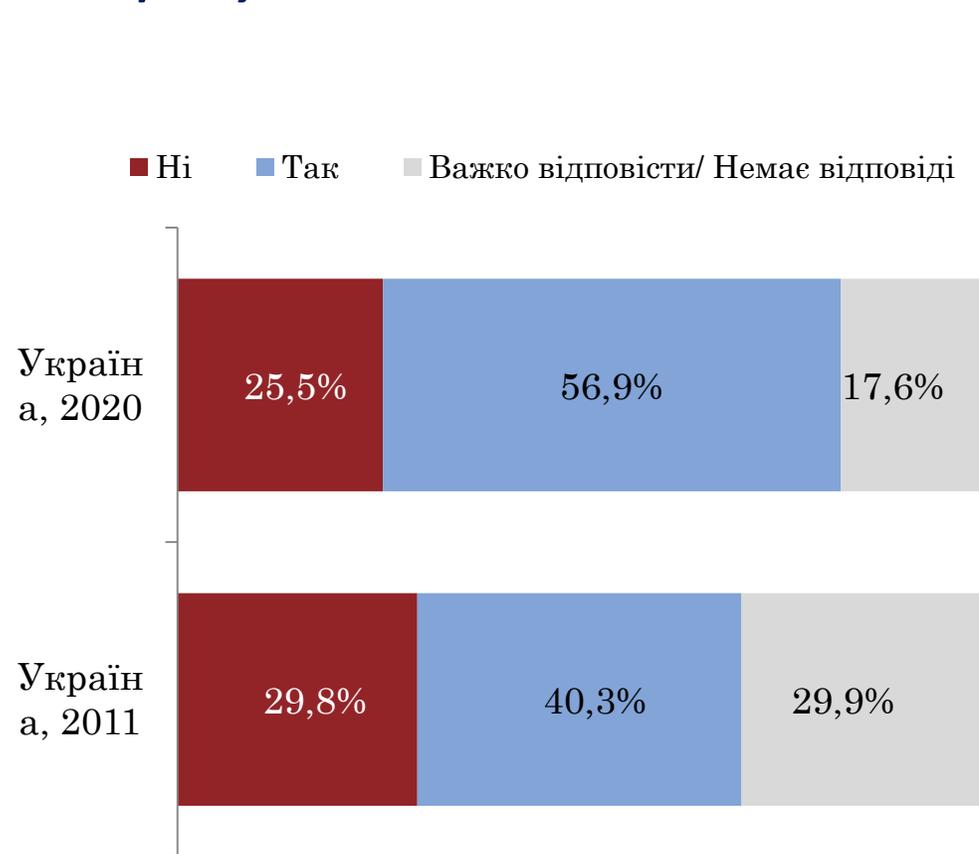
Оцінка респондентами того, як часто відбувається певні події поблизу місця їхнього проживання

(Частка тих, хто вважає, що таке часто* відбувається поблизу місця їхнього проживання)

Збільшилась частка українців, які готові захищати свою країну.
Готовність серед українців вище, ніж серед громадян Німеччини та Румунії.

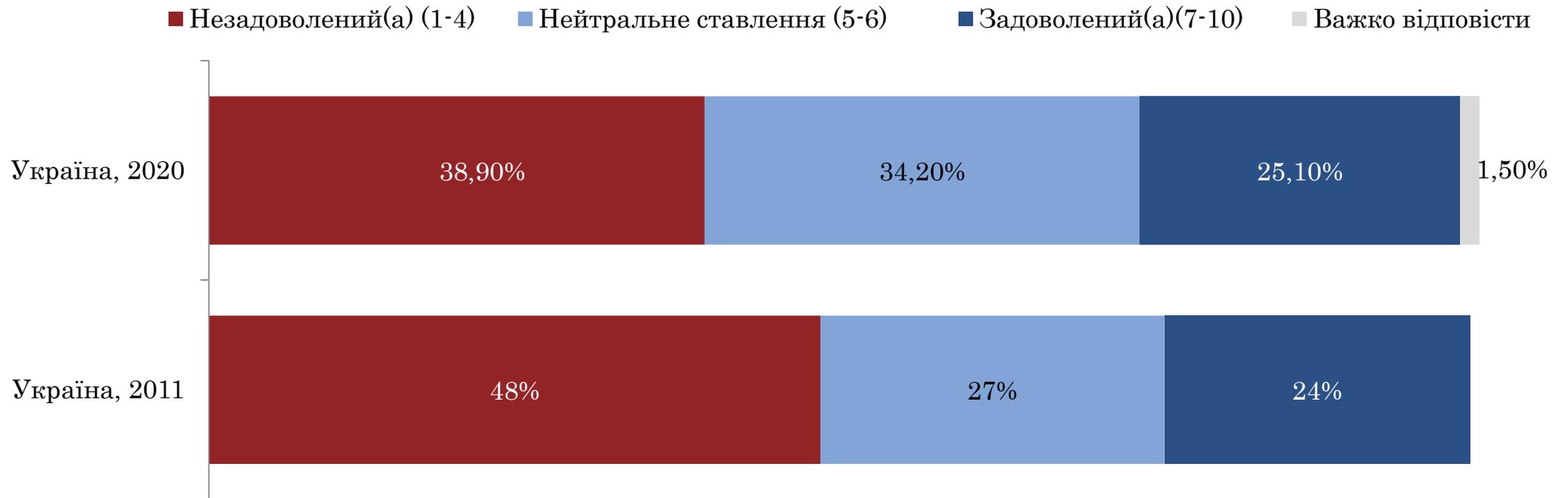
Якби виникла така необхідність, чи готові Ви захищати свою країну?

Зменшилась частка незадоволених своїм фінансовим становищем

Рівень задоволеності респондентів фінансовим становищем свого домогосподарства

(за 10-ти бальною шкалою, де 1-Повністю незадоволений, а 10- Повністю задоволений)

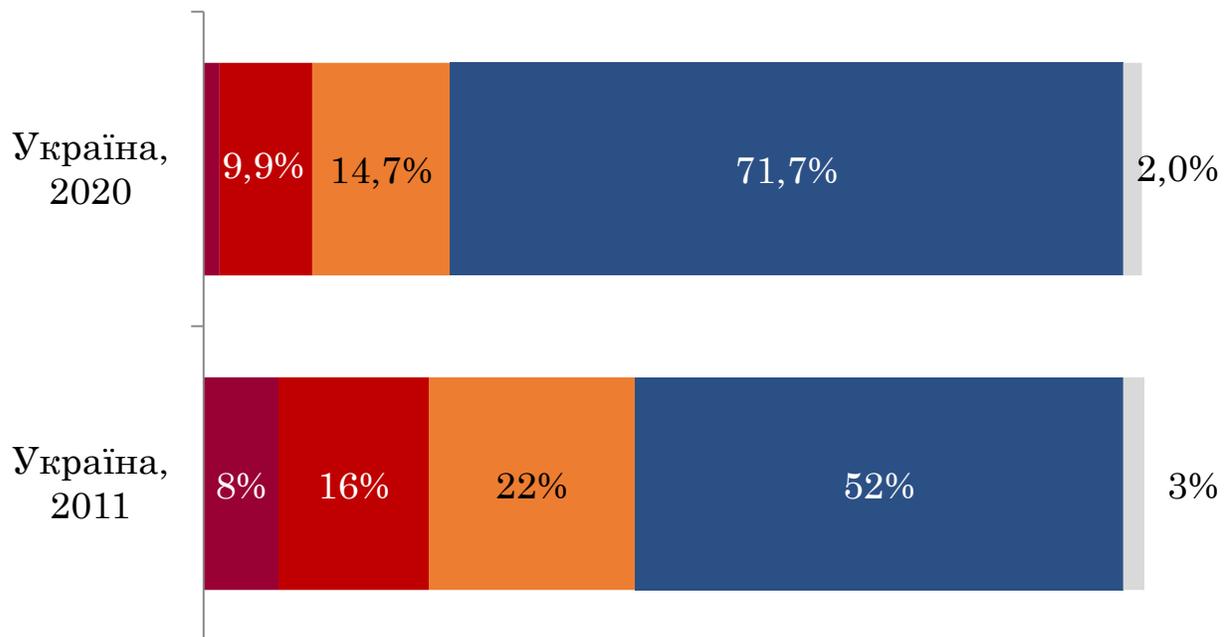

...і ця суб'єктивна оцінка підтверджується іншими результатами

Протягом останніх 12 місяців, як часто Ви або Ваша сім'я...?

Недоїдали, не мали достатньої кількості їжі

■ Часто ■ Час від часу ■ Рідко ■ Ніколи ■ Немає відповіді/ важко відповісти

Залишались без необхідних ліків або медичної допомоги

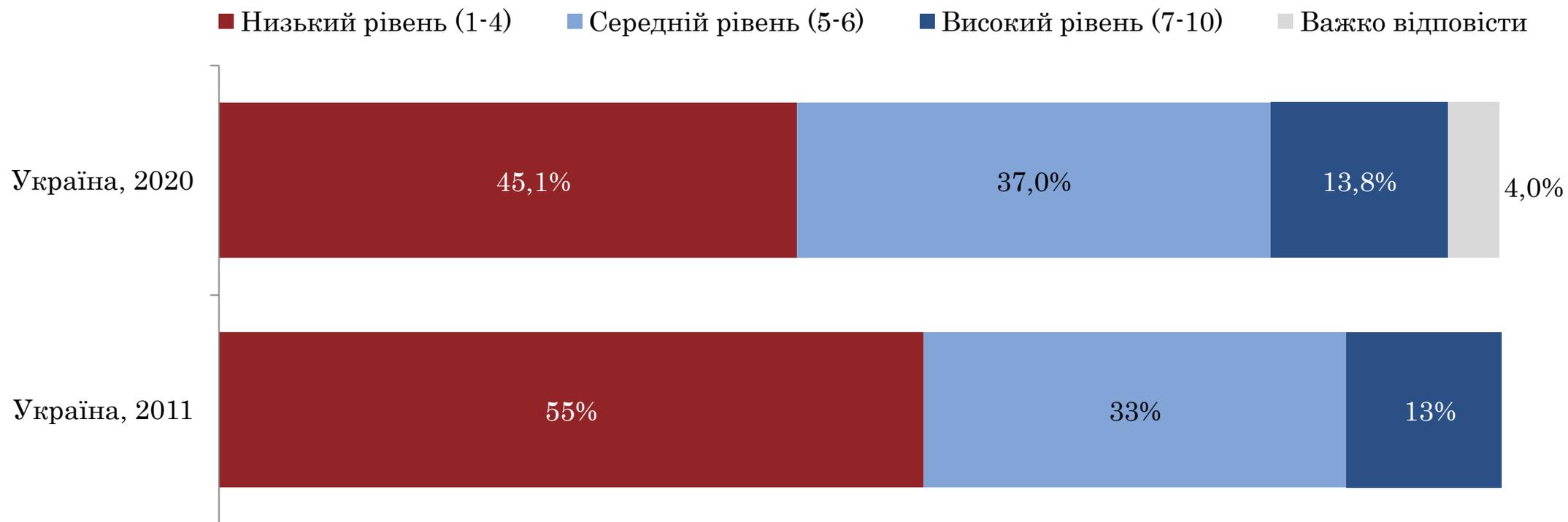
■ Часто ■ Час від часу ■ Рідко ■ Ніколи ■ Немає відповіді/ важко відповісти

Менше людей оцінюють свій дохід як низький

Оцінка рівня доходу власного домогосподарства

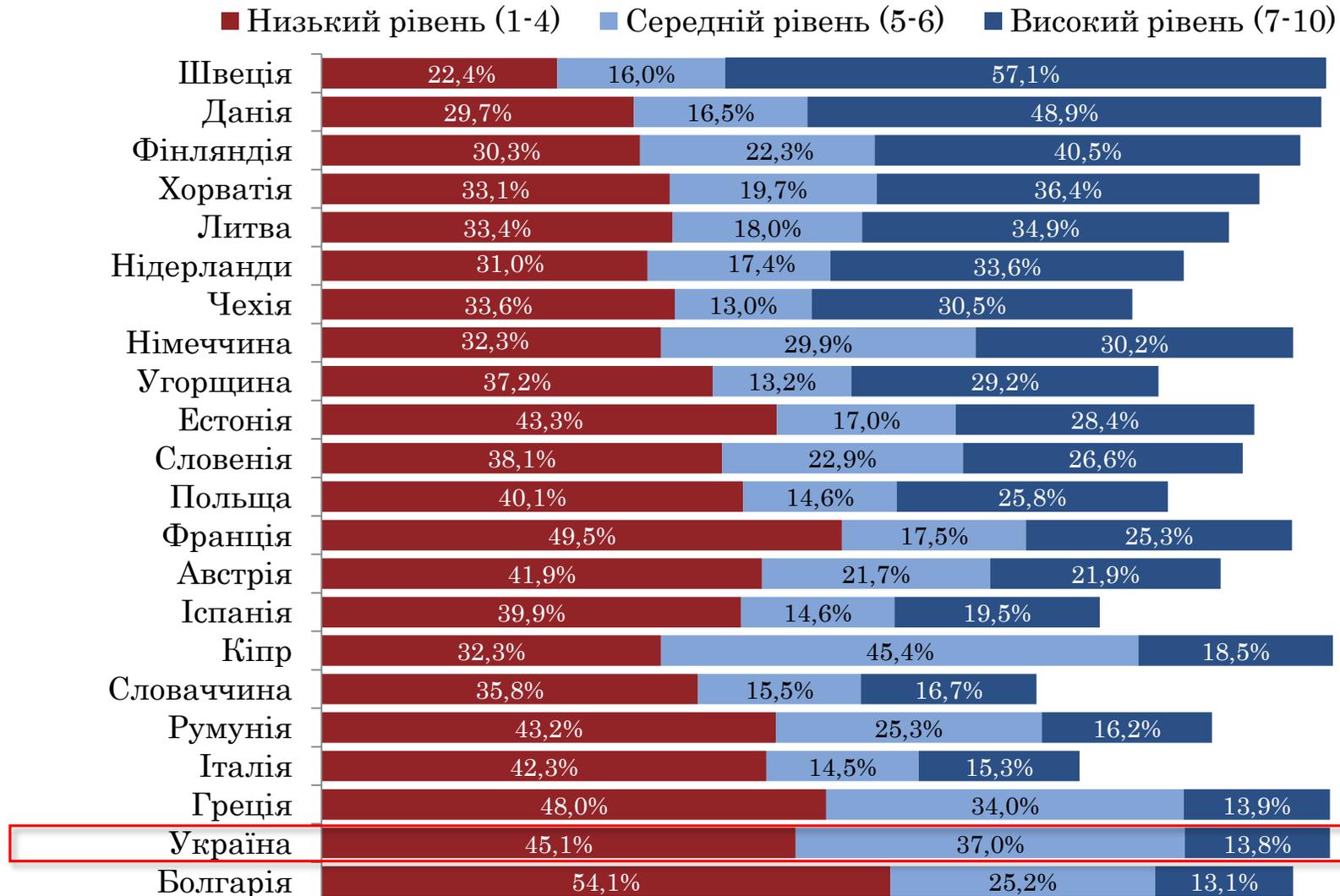
(за 10-ти бальною шкалою, де 1-Найнижчий дохід, а 10- Найвищий дохід)

Оцінка доходу власного д/г в Україні краща, ніж в Греції та Болгарії

Оцінка рівня доходу власного домогосподарства

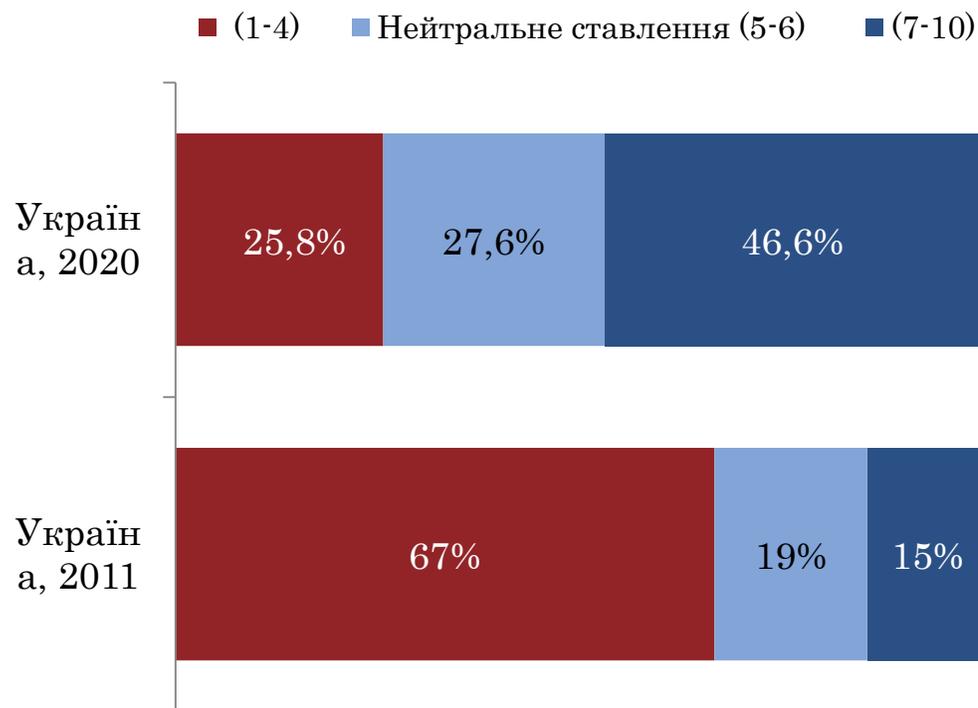
(за 10-ти бальною шкалою, де 1-Найнижчий дохід, а 10- Найвищий дохід)

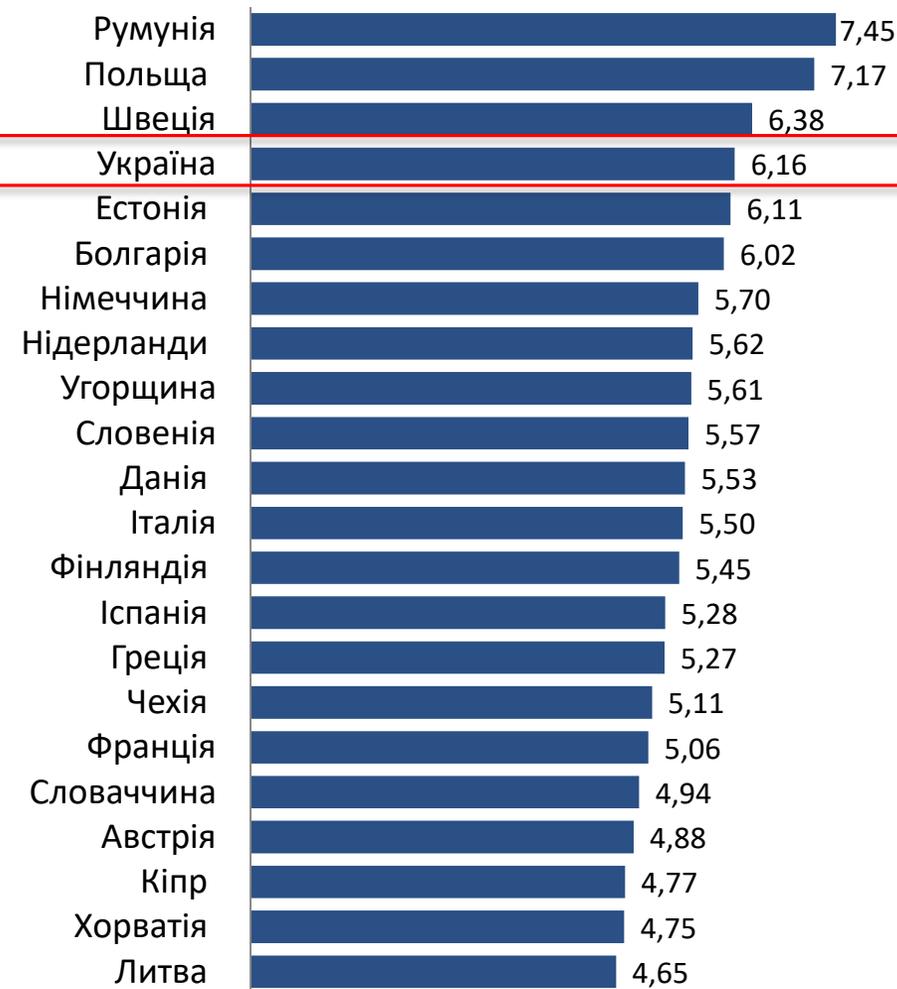
Зросла підтримка винагороди індивідуальних зусиль.
За цим критерієм Україна у топі серед європейських країн.

Оцінка респондентами тверджень щодо різниці та рівності в доходах

(за 10-ти бальною шкалою, де 1-Доходи повинні бути більш рівними, а 10- Дохід повинен бути значно вищим у випадку більш істотних індивідуальних зусиль)

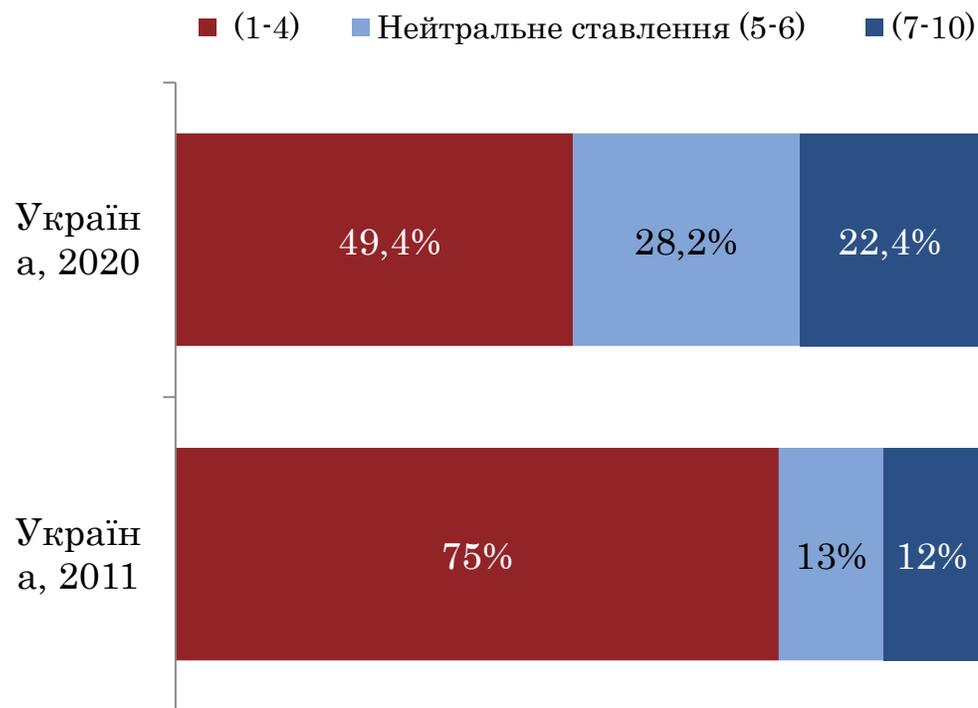
Середнє значення

Українці почали менше сподіватись на державу і більше розраховувати на себе. Водночас патерналістські орієнтації притаманні кожному другому. Українці значно рідше розраховують на себе, ніж мешканці більшості країн ЄС

Оцінка респондентами тверджень щодо відповідальності між державою і людьми за забезпеченість громадян

(за 10-ти бальною шкалою, де 1-Держава повинна нести більше відповідальності за те, щоб усі громадяни були забезпечені, а 10- Люди більшою мірою самі повинні нести відповідальність за те, щоб себе забезпечити)

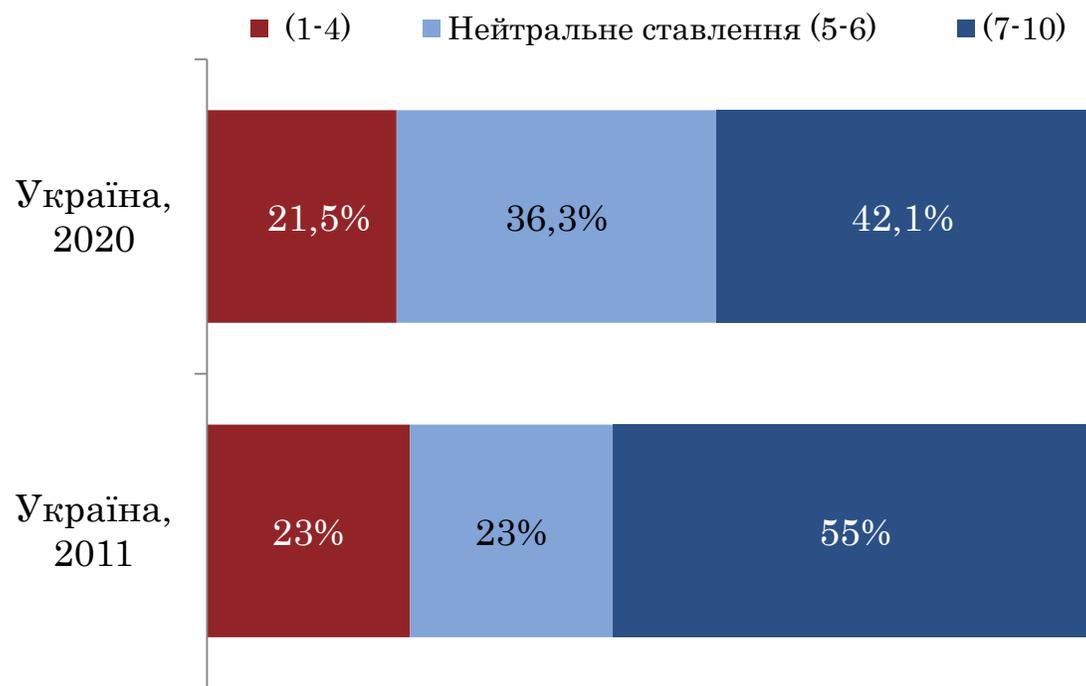
Середнє значення

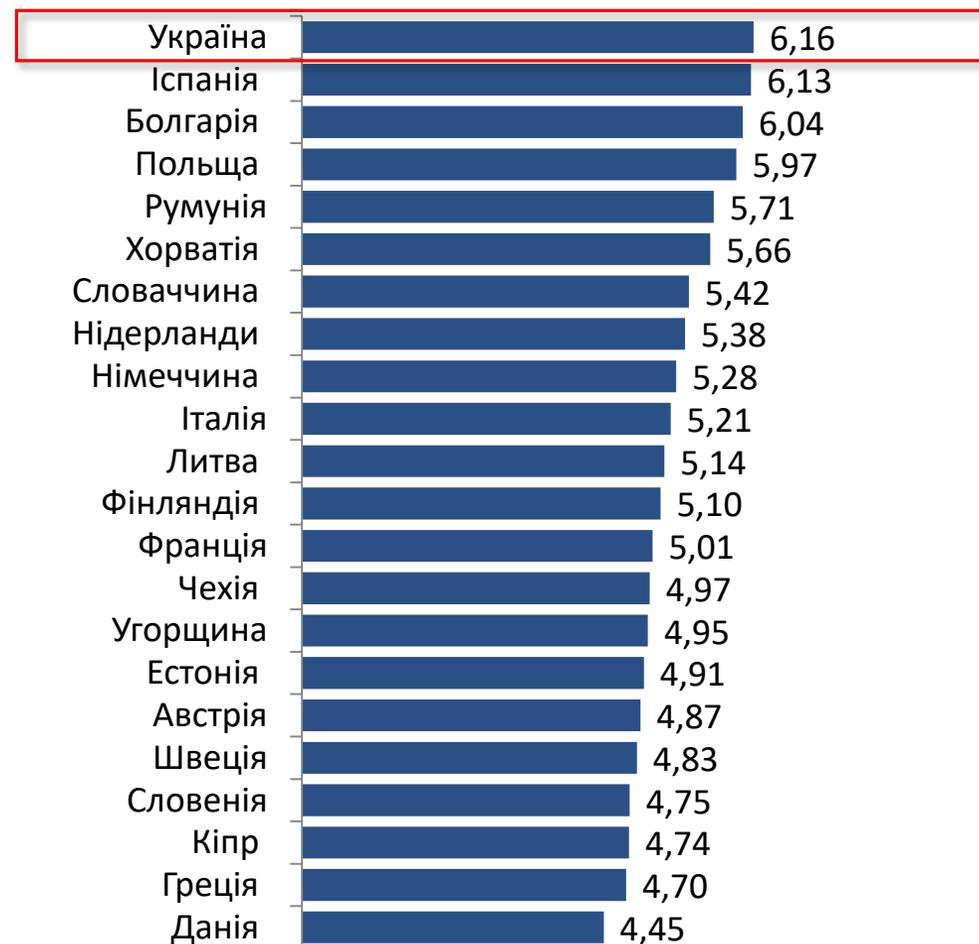
Разом зі зниженням очікувань державної підтримки менш поширеною стала думка щодо державної власності в бізнес та виробництві. Однак українці найбільшою мірою порівняно з мешканцями країн ЄС підтримують збільшення частки державної власності.

Оцінка респондентами тверджень щодо розподілу часток приватної та державної власності в бізнесі

(за 10-ти бальною шкалою, де 1-Частка приватної власності у бізнесі та виробництві повинна бути збільшена, а 10- Частка державної власності в бізнесі та виробництві повинна бути збільшена)

Середнє значення оцінки

3. ПОЛІТИЧНІ ПОГЛЯДИ

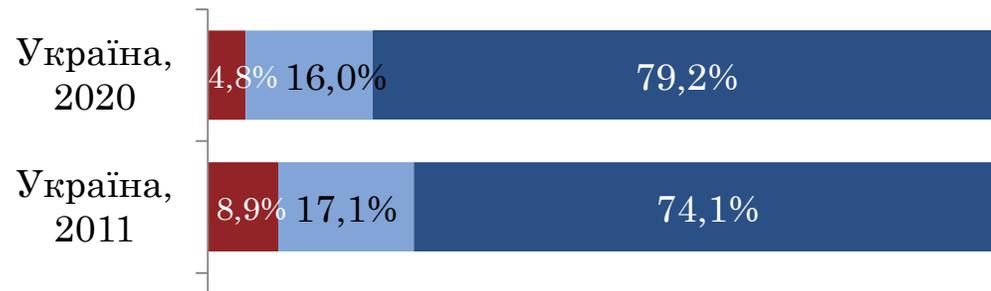
Зросли важливість жити в демократичній країні, оцінки демократичності управління в Україні та поваги прав людини.

Оцінка респондентами політичної системи

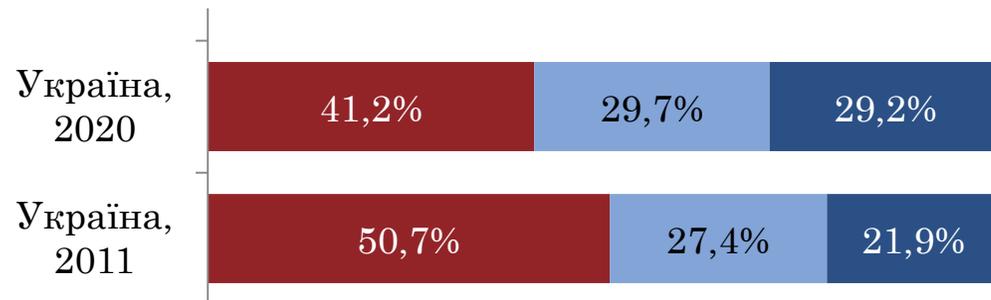
(за 10-ти бальною шкалою, де 1-Зовсім не важливо/Зовсім НЕ демократично, а 10- Дуже важливо/ Дуже демократично)

■ (1-4) ■ Нейтральне ставлення (5-6) ■ (7-10)

Важливість жити в демократичній країні

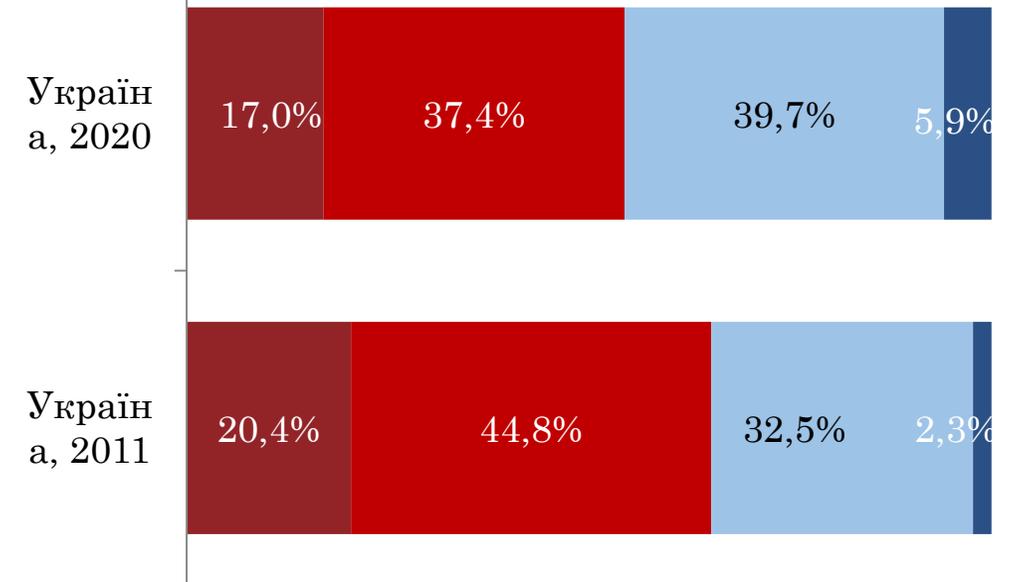

Наскільки демократично управляється наша країна зараз

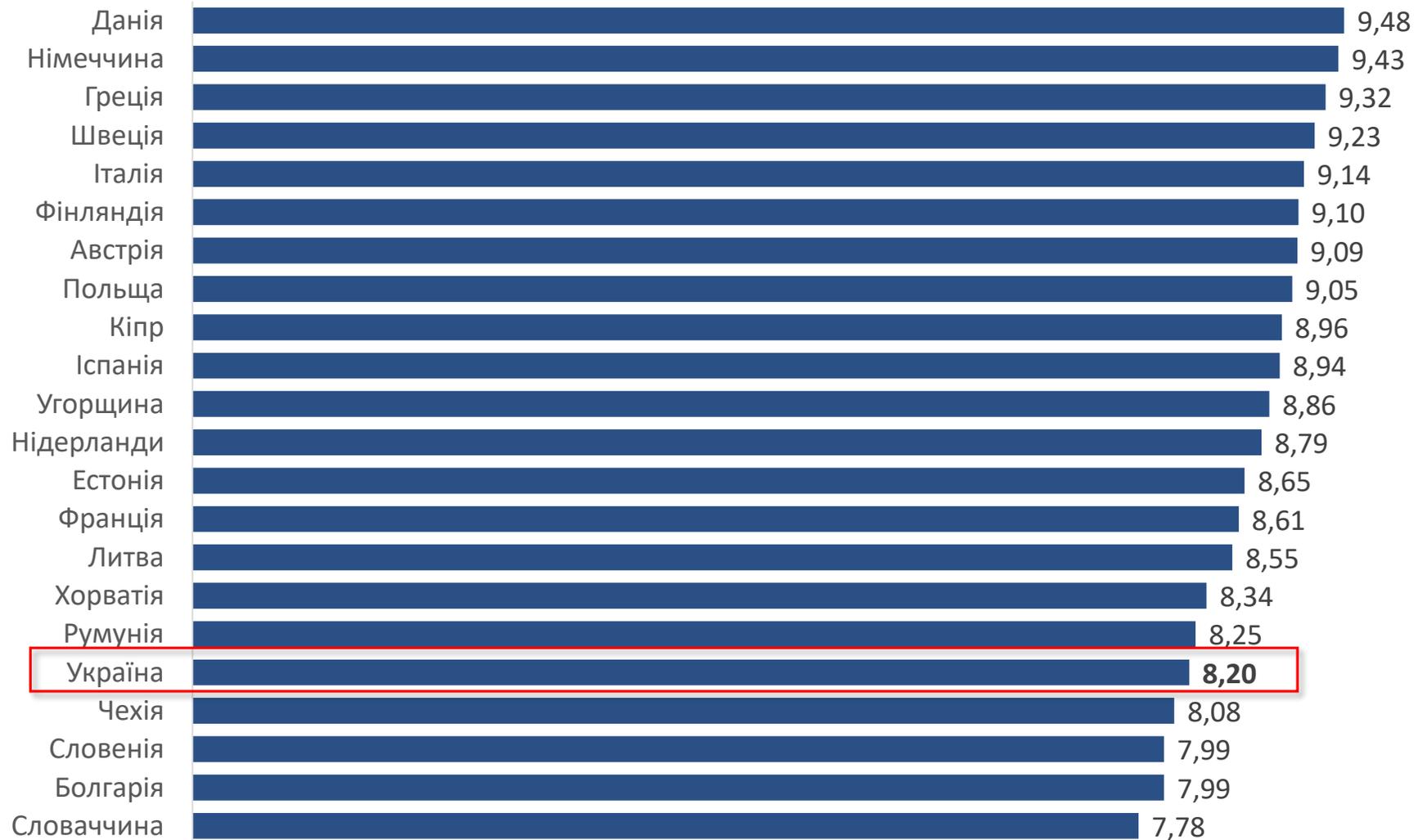
Якою мірою в Україні поважаються права людини?

■ Абсолютно не поважаються ■ Скоріше не поважаються
 ■ В деякій мірі поважаються ■ Повною мірою поважаються

Водночас українці менше цінують демократію, ніж більшість країн ЄС.

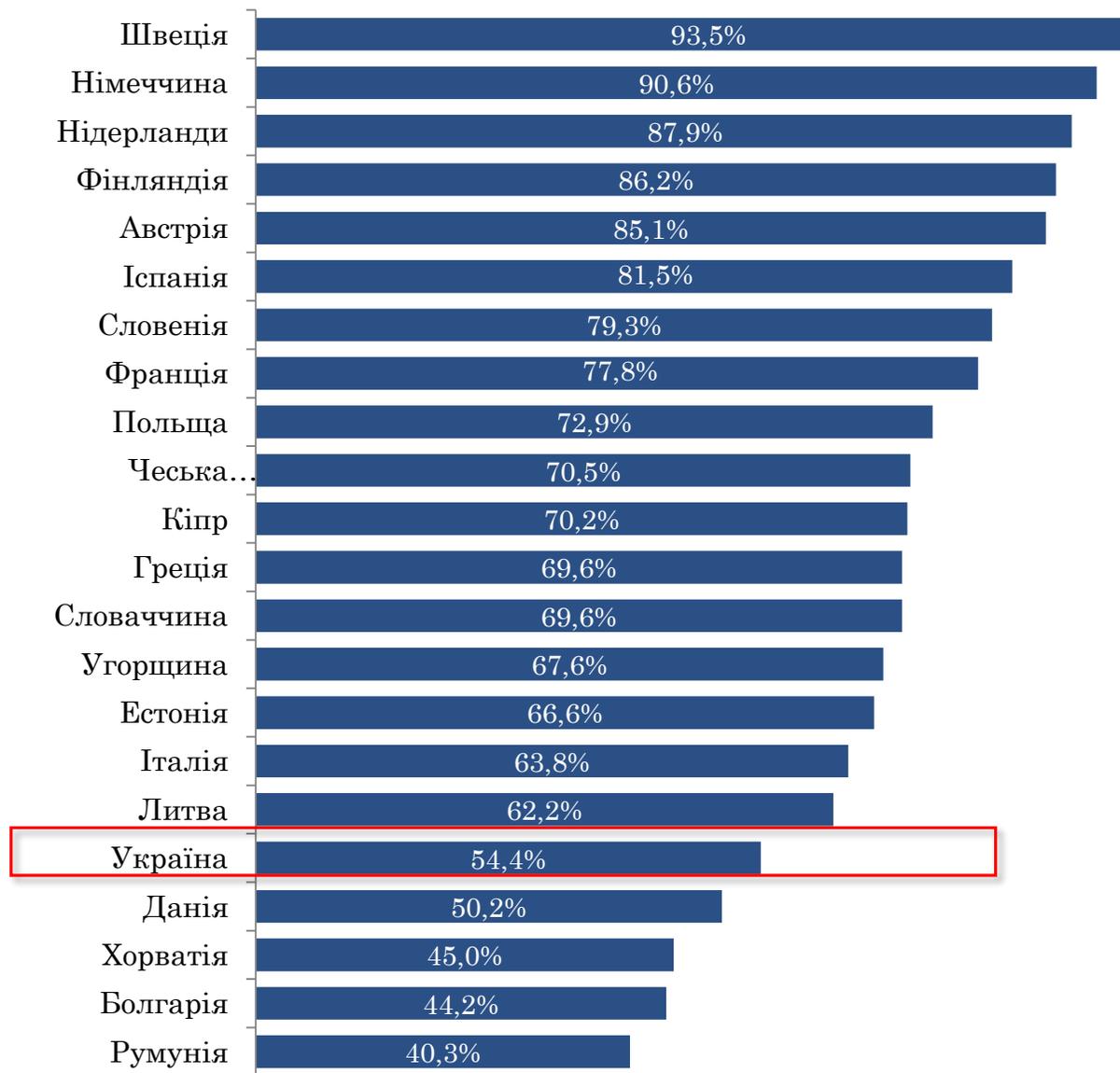
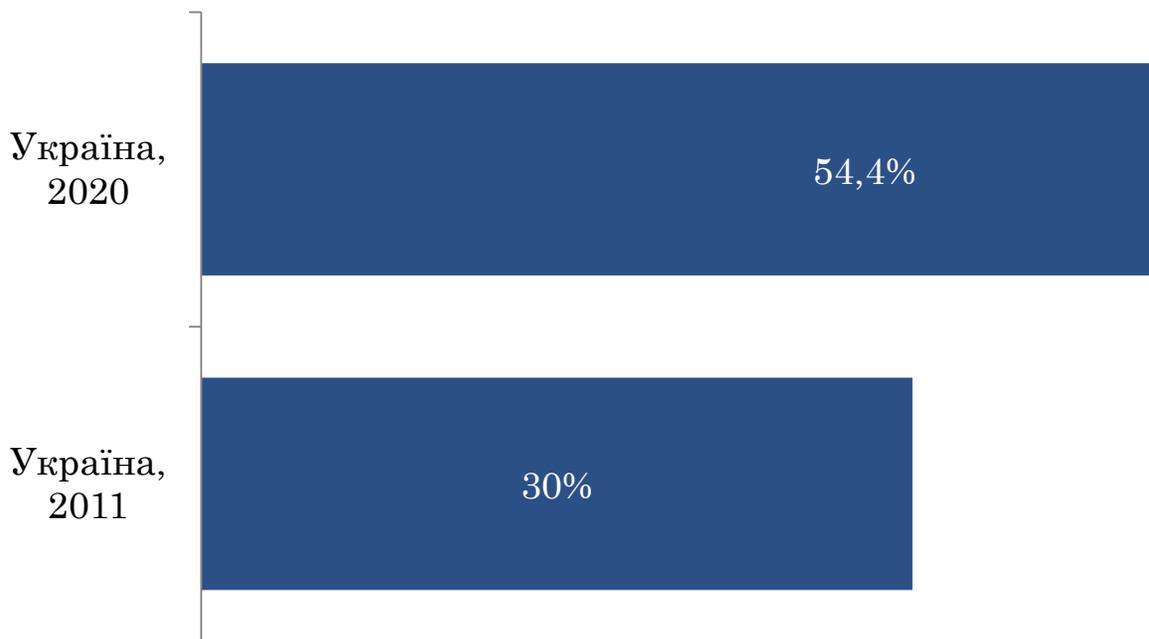
Важливість жити в демократичній країні (середні значення)

Зросла довіра до виборів, але рівень довіри нижче, ніж у більшості країн ЄС

На Вашу думку, як часто на виборах в Україні відбувається «Правильний підрахунок голосів»?

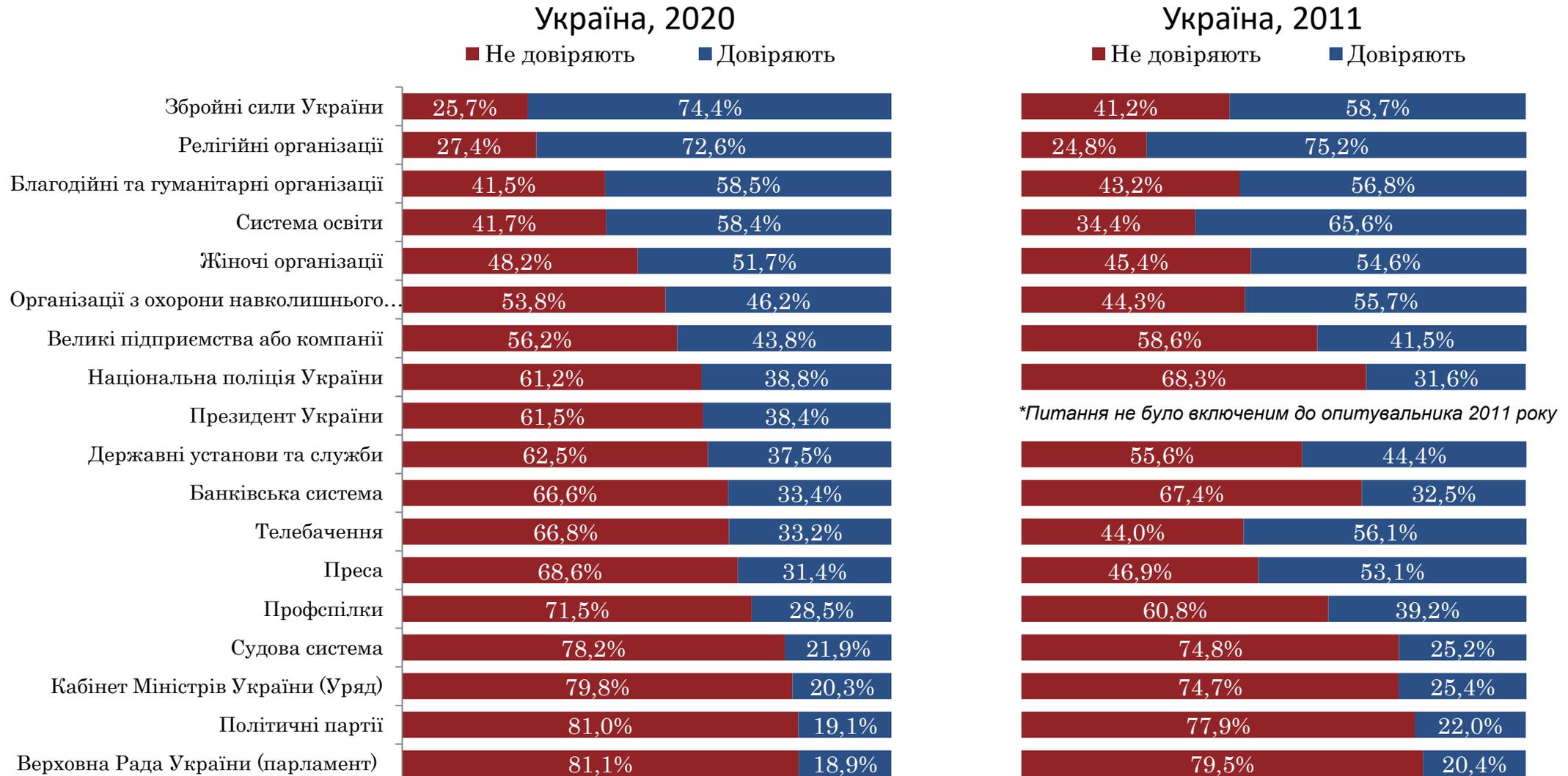
(сума відповідей «Дуже часто» та «Досить часто»)

Довіра до більшості організацій знизилась, за винятком Збройних Сил, Нацполіції та банківської системи

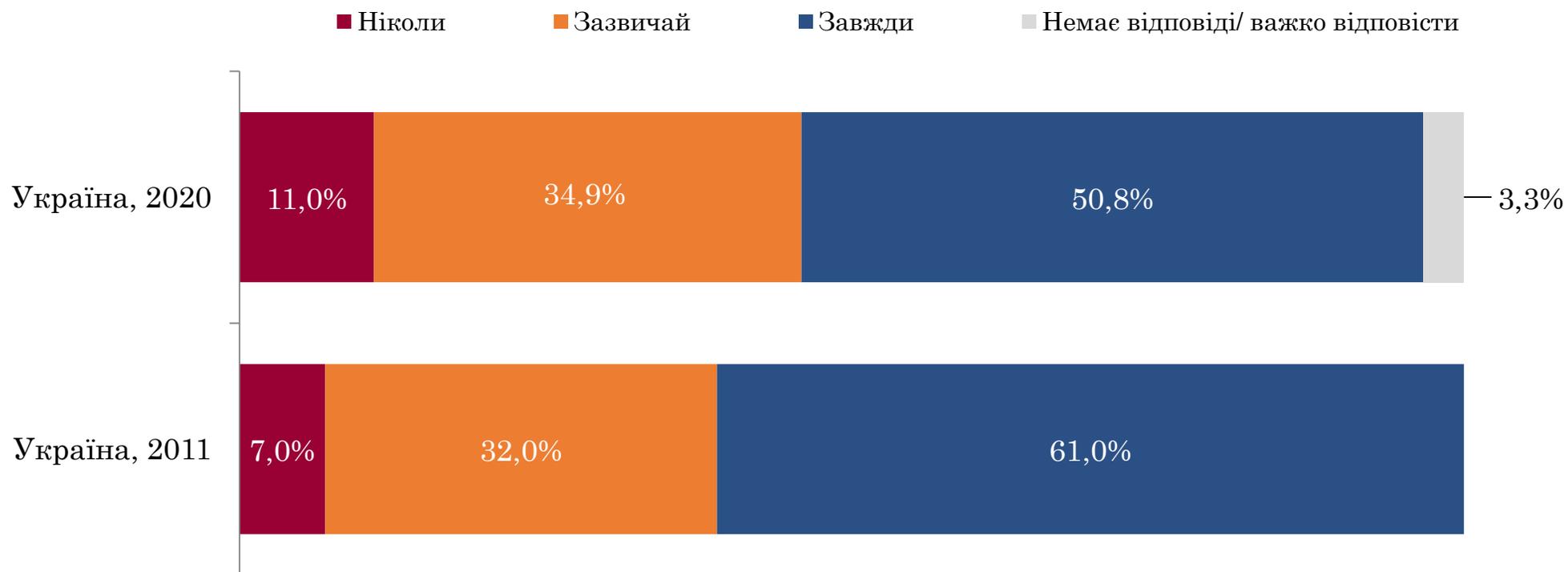
Рівень довіри до різних організацій та громадських інститутів

(сума відповідей «Зовсім не довіряєте» та «Не дуже довіряєте» для альтернативи «Не довіряють» і сума відповідей «Повністю довіряєте» та «Деякою мірою довіряєте» для альтернативи «Довіряють»)

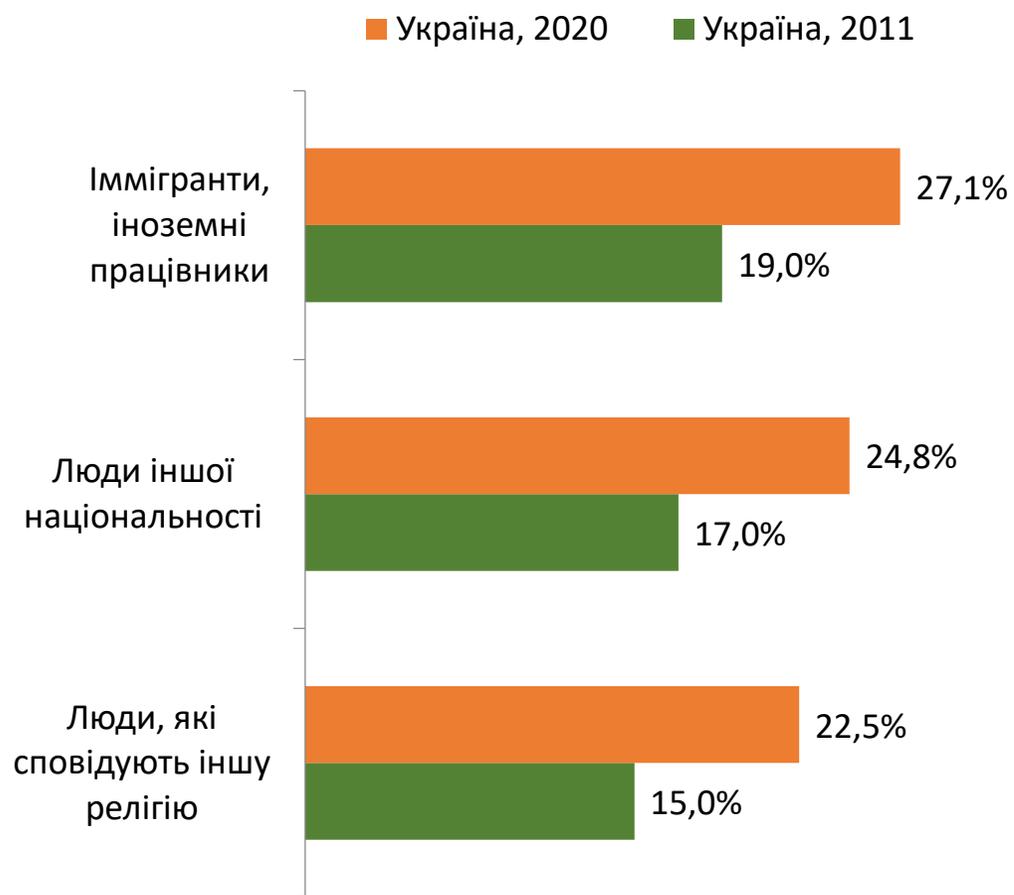
...Відповідно, знизилась й декларована політична активність

Коли відбуваються вибори до місцевих органів влади, Ви берете участь у голосуванні завжди, зазвичай або ніколи?

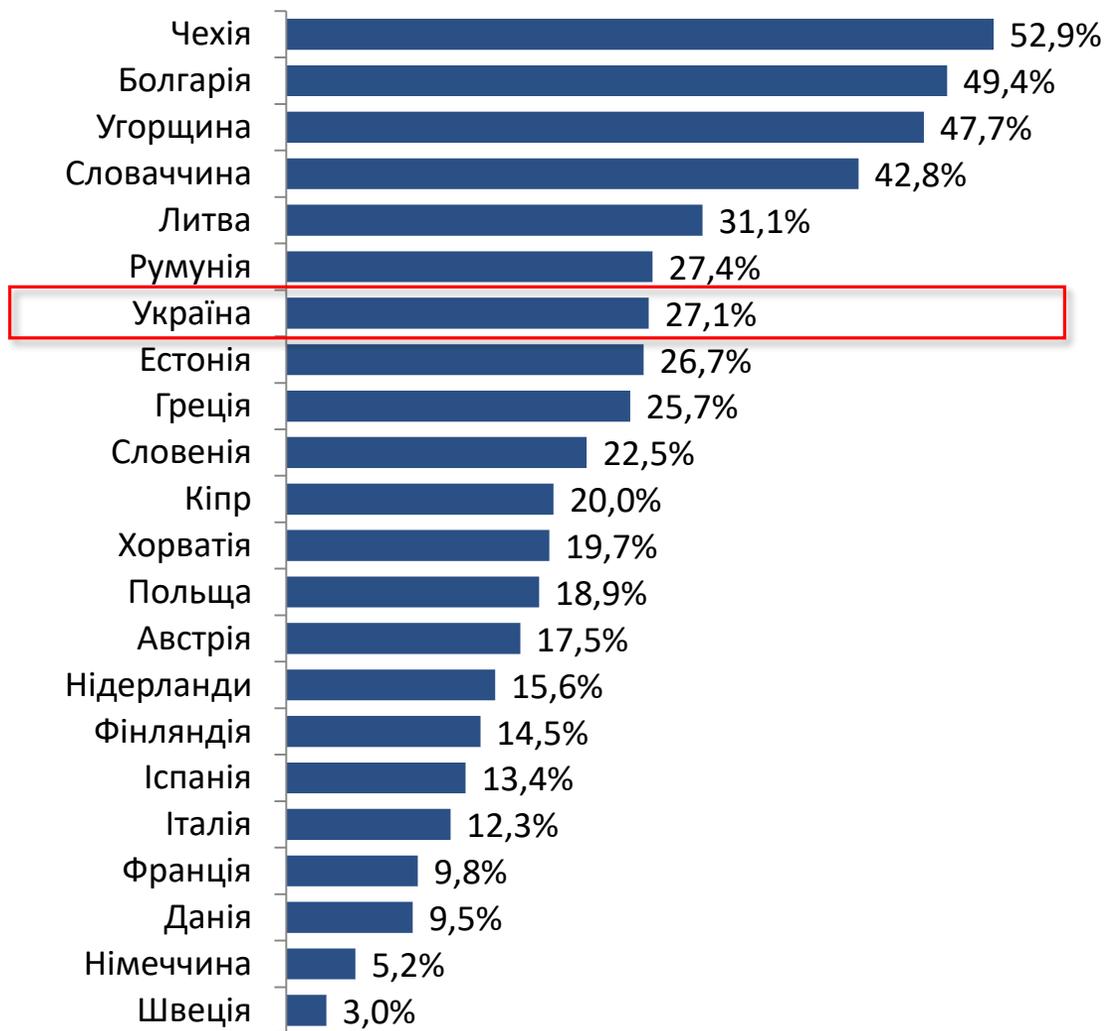

Підвищився рівень ксенофобії

Назвіть групи, з представниками яких Ви не хотіли б жити по сусідству

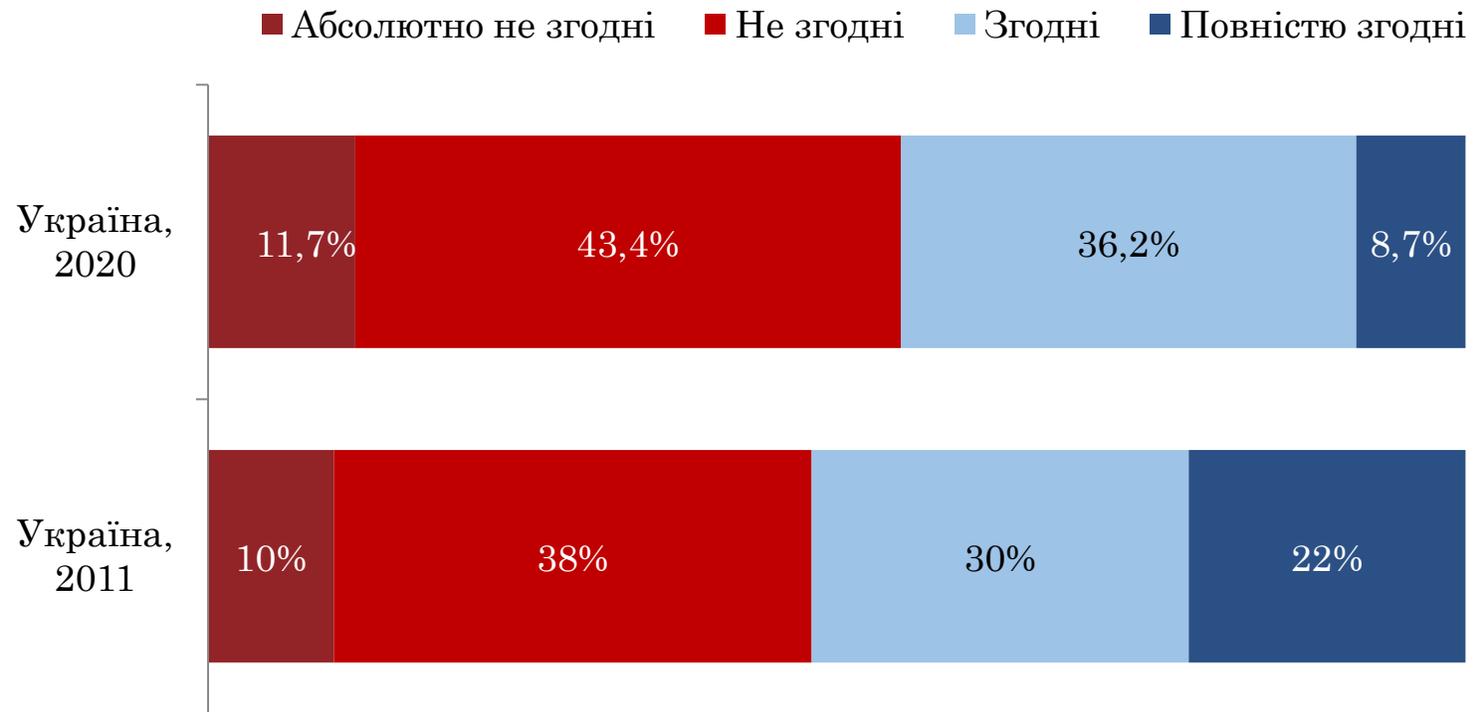

Іммігранти, іноземні працівники

Українці стали краще сприймати жінок як політичних лідерів

Ступінь згоди із твердженням: «Загалом, чоловіки є кращими політичними лідерами, ніж жінки»

Гендерні стереотипи: зміцнилися переконання про те, що для хлопців важливіша вища освіта і що дружина не повинна заробляти більше чоловіка

Наскільки Ви погоджуєтесь або не погоджуєтесь із твердженням: «Вища освіта більш важлива для хлопця, ніж для дівчини?»

■ Абсолютно не згодні ■ Не згодні ■ Згодні ■ Повністю згодні

Україна,
2020

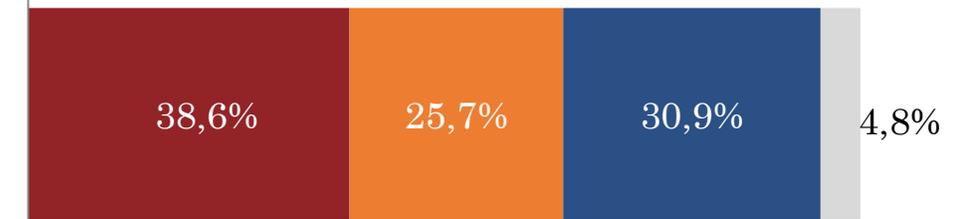
Україна,
2011

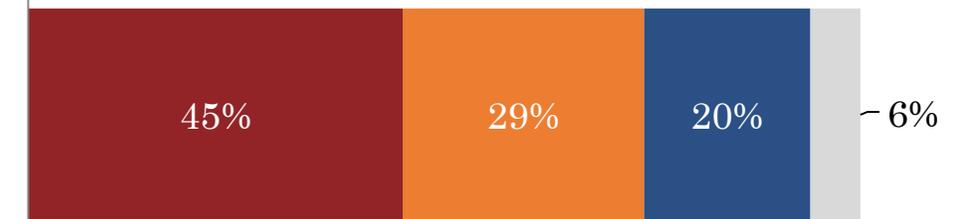
Наскільки Ви погоджуєтесь або не погоджуєтесь із твердженням: «Якщо жінка заробляє більше грошей, ніж чоловік, це, як правило, викликає проблеми?» (сума відповідей «Повністю погоджуюсь» та «Погоджуюся» для альтернативи «Погоджуюся» і сума відповідей «Цілком не погоджуюсь» та «не погоджуюся» для альтернативи «Не погоджуюся»)

■ Не погоджуюся
■ Як погоджуюсь, так і не погоджуюсь
■ Погоджуюся
■ Немає відповіді/ важко відповісти

Україна,
2020

Україна,
2011

Більше інформації:

Інна Волосевич, заступниця директора

inna.volosevych@sapiens.com.ua

Info Sapiens

<https://sapiens.com.ua/>

<https://www.facebook.com/InfoSapiensLLC>

Ольга Балакірєва, завідувачка відділу моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій
«Інститут економіки та прогнозування НАН»

bon.smc@gmail.com

ГО Центр «Соціальний моніторинг»:

<https://smc.org.ua/>

З організаційних запитань за проектом звертайтеся до координаторки:

Інна Лациба, ikorsun77@gmail.com

ГО «Український центр європейської політики»:

<http://ucep.org.ua/>

<https://www.facebook.com/UCEP.org.ua/?fref=ts>

